

Voorzitter: B. Benjamins (D66)

Namens de raad: T. Rustebiel (D66), D. Brandenburg (SP), I. Jacobs (VVD), H. Moerkerk (100%Groningen), J. de Haan (CDA), T. van Kesteren (PVV), J.P. Loopstra (PvdA), A. Sijbolts (Stadspartij), T. Moorlag (ChristenUnie), N. Nieuwenhuijsen (GroenLinks), W. Pechler (PvdD), J. Visser (GroenLinks), N. Berenschot (Student&Stad)

Namens het college van B&W: P. de Rook (wethouder), I. Diks (wethouder), C. Bloemhoff (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Meer experimenteerruimte om welzijns crisis te bestrijden (agenderingsverzoek diverse fracties)

00:11:11

Voorzitter : Welkom bij het debat van de gemeenteraad van Groningen over de welzijns crisis [onhoorbaar] antwoorden op de schriftelijke vragen die zijn gesteld over de experimenteerruimte binnen onze gemeente. Ook aan de mensen die digitaal aanwezig zijn: hartelijk welkom. Er is nog iemand die zijn microfoon heeft aanstaan. Als die dat zou willen uitzetten, zou dat handig zijn. Als we het toch over experimenteerruimte hebben, zou ik willen voorstellen om hier ook wat experimenten te doen. Dat wil zeggen dat u allen het woord kunt voeren op het moment dat u dat nodig acht. Oftewel als het College een antwoord wil geven, kan dat direct op de vraag. Dat wordt dus experimenteren.

00:12:00

Voorzitter : Namens het College zijn aanwezig bij dit debat: mevrouw Bloemhoff via de StarLeaf-verbinding, wethouder De Rook en wethouder Diks. Ik kijk even rond wie ik als eerst het woord zou mogen geven. Dat zal vast de heer Nieuwenhuijsen wel willen van GroenLinks.

00:12:19

De heer Nieuwenhuijsen: Ja voorzitter, dat heeft u heel goed gezien. Wij hebben dit mede geagendeerd en vinden dit ontzettend belangrijk. Het is nu - op een paar dagen na - een jaar geleden dat dit land door het oprukkende coronavirus op slot ging. Het is een heel jaar van het niet knuffelen van je vader of moeder, van het verliezen van die vader of moeder aan corona, van ontslagen worden, van grote onzekerheid over je eigen zaak, van corona krijgen en nog steeds klachten hebben. Een jaar van de kinderen thuis maar ook thuis moeten kunnen werken, achter de webcam colleges volgen en je tentamens maken. Van geen stages kunnen volgen, geen optredens kunnen doen, handenwassen, geen theaterstukken kunnen maken en weer handenwassen, geen films kunnen zien. Eenzaam zijn, alleen zijn, verpieteren. Kortom Voorzitter, een tamelijk naar jaar en dat weten we allemaal.

00:13:06

De heer Nieuwenhuijsen: Iedereen heeft hier een eigen verhaal. Maar Voorzitter, nu de coronacrisis zo lang aanhoudt en het nog maanden kan duren - hebben we net ook gehoord - voordat iedereen gevaccineerd is, hebben we naast de coronacrisis ook echt te maken met een heuse welzijns crisis. En met name in deze jongste gemeente van Nederland is het goed mis. Dat uit zich onder andere hier een paar honderd meter verderop. Op de Vismarkt is op

dit moment een studentenprotest van maar liefst duizend studenten bezig, waarbij aandacht wordt gevraagd voor de extreme toename van psychische nood onder hen. Dat er zeer dringend meer mogelijkheden voor hen nodig zijn, zoals ook het overkoepelend orgaan van studieverenigingen vorige week nog optekende in een noodbrief.

00:13:45

De heer Nieuwenhuijsen: Want Voorzitter, onder jongeren is deze welzijns crisis verreweg het grootst. Dat beperkt zich niet tot mbo-, hbo- en wo-studenten, maar ook scholieren hebben in het beste geval maar heel beperkt fysiek les. In het algemeen kunnen jongvolwassenen elkaar niet of nauwelijks opzoeken, op een beetje teamsporten met elkaar na sinds kort. De avondklok - waarvan Rutte en Grapperhaus aangaven dat die als eerste maatregel zou vertrekken - duurt sowieso nog weken en ook die raakt hen extra hard. Een avondklok die voor sommige jongeren betekent dat ze verplicht binnen moeten blijven in bijvoorbeeld een onveilige thuissituatie. Daarnaast neemt de werkloosheid en financiële problematiek onder deze groep razendsnel toe. Dit alles komt maximaal bij de gemeente terecht als eerste aanspreekpunt: wij zijn verantwoordelijk voor het ondersteunen van Groningers die dat nodig hebben en hebben een extra verantwoordelijkheid daarin voor jongeren. Dit hebben we vorige week al gezien: wethouder Diks wil het extra geld gebruiken om de wachtlijsten in de jeugdhulpverlening van de WIJ-teams aan te pakken.

00:14:40

De heer Nieuwenhuijsen: Maar Voorzitter, dat zal niet genoeg zijn. Mijn fractie wil daarom twee dingen aan het College vragen. Ten eerste: dat het College alles op alles zet om - binnen de huidige coronaregels - zoveel mogelijk ontmoetings- studeer- en ontspanningsplekken voor jongeren te creëren. Denk aan het openen van het Forum voor jongeren, of het afhuren van leegstaande horeca, of het openstellen van sportzalen en buurthuizen voor studie- en ontmoetingsplekken. Zorg dat jongeren ook weten dat ze hier terecht kunnen. Ten tweede - en dan ben ik er bijna - moeten we de ambitie tonen op het gebied van de snelstexperimenten en pilots, zoals fieldlab die uitvoert. Als jongste gemeente van Nederland-

00:15:15

Voorzitter : Heer Nieuwenhuijsen, u heeft een interruptie van de heer Brandenburg.

00:15:18

De heer Brandenburg : Ja dank, Voorzitter. Ik begrijp de zorgen die GroenLinks uit, met name over de studenten waar het de afgelopen paar woorden van de heer Nieuwenhuijsen name overging. Ik begrijp ook zijn vraag aan het College: kunnen we niet kijken of daar meer studieplekken voor mogelijk kunnen? Of het Forum daar niet voor open kan? Zeventig procent van de jongeren volgt een beroepsopleiding. We zien bij die groep dat ze geen stage kan doen, niet kunnen uittesten of ze bijvoorbeeld elektromonteur willen worden door eens mee te lopen met een elektromonteurbedrijf. Moet daar niet ook wat aan gebeuren volgens GroenLinks? Zou GroenLinks er ook niet voor zijn dat het College bij die onderwijsinstellingen kijkt of er bijvoorbeeld een half jaar extra uitloop mogelijk is? Ik snap dat jongeren niet graag langer naar school willen, maar hoe staat GroenLinks daarin? Ik hoor nu veel over studenten, maar dat zijn lang niet alle jongeren in de stad.

00:16:15

Voorzitter : De heer Nieuwenhuijsen.

00:16:16

De heer Nieuwenhuijsen: Heel terecht. Honderdduizend procent mee eens. Ik kan het niet anders zeggen. Daar ben ik het heel erg mee eens. Ik ben bijna klaar of zijn er ondertussen nog interrupties van mensen?

00:16:24

Voorzitter : Er zijn meer mensen die wat vragen aan u hebben. Mevrouw Jacobs bijvoorbeeld van de VVD.

00:16:29

Mevrouw Jacobs : Ik vraag me af waarom GroenLinks het heeft over de groep die het ergst getroffen is. Ik vind dat je daar anderen echt mee tekort doet. Ik zou u willen adviseren om niet een ranking te doen over wie het het zwaarst heeft. Dat doet - voor wat mijn fractie betreft - volstrekt onrecht aan andere groepen. Ik ken ook alleenstaanden van vijfenveertig jaar die vanaf twaalf maart alleen maar in een kastje kijken. Die hebben het ook moeilijk en daar speelt de welzijns crisis ook. Dus laten we alsjeblieft geen zieligheidsranking doen. Dat vind ik echt onrecht aandoen.

00:16:59

Voorzitter : De heer Nieuwenhuijsen.

00:17:00

De heer Nieuwenhuijsen: Ik wil wel een beetje een zieligheidsranking doen. Ik snap wat mevrouw van de VVD zegt. Maar ik denk ook dat je wel degelijk kunt zeggen dat het voor mensen die nu in volle ontwikkeling zijn - en we weten allemaal hoe vormend en belangrijk die fase is, laten we zeggen van dertien tot zevenentwintig - een enorme impact heeft. Het is een tijd die je niet over kunt doen. Een tijd die - wat ik zeg - extreem vormend is. Ik denk wel degelijk dat die groep - die nu ook al zo lang vastzit - onze prioriteit moet hebben, al wil ik daar zeker niet tekort doen aan het leed dat anderen ook hebben. Laat dat ook wel duidelijk zijn. Maar qua beleid zeg ik: "Laten we ons hier echt op richten".

00:17:41

Voorzitter : De heer De Haan. Meneer Nieuwenhuijsen had gelijk: ik had van tevoren een instructie mee moeten geven over hoe de microfoon aan zou moeten. De heer De Haan, een herkansing.

00:18:21

De heer De Haan : Ik zat net in de livestream te kijken en toen duurde het bij de heer Nieuwenhuijsen ook wat langer. Toen zeiden we nog tegen elkaar: "Hoezo weet die dat niet?". Nu ben ik zelf de sjare. Ik denk dat de heer Nieuwenhuijsen een aantal goede punten maakt. Nu ben ik wel een beetje mijn vraag kwijt. Ja, waar ik wel benieuwd naar ben: hij noemt een aantal voorbeelden zoals het openen van het Forum bijvoorbeeld, voor een beperkt aantal mensen. We zouden kunnen kijken naar sporthallen om daar wat mensen naartoe te laten gaan. Wat denkt de heer Nieuwenhuijsen wat vooral de behoefte is van de jongeren die nu vandaag protesteren? Is dat om met dertig man in een sporthal te gaan zitten? Is dat om met twintig man een Forum te gaan bezoeken? Wat is de behoefte? Als ik deze punten zo hoor, is de heer Nieuwenhuijsen het met mij eens dat wat we hier

bespreken een druppel op de gloeiende plaat is? Dat we moeten wachten tot er landelijk meer kan en dan pas deze problemen kunnen oplossen.

00:19:24

Voorzitter : De heer Nieuwenhuijsen.

00:19:26

De heer Nieuwenhuijsen: Dank Voorzitter. Ik snap uw punt. In eerste instantie gaat het ook om erkenning. Erkenning dat deze welzijnscrisis en de mentale situatie - die veel jongeren nu doormaken door deze sociale beperkingen - ook een code zwart begint te worden. Ik denk dat het heel belangrijk is om dit hoog op de agenda te hebben staan. Ten tweede gaat het ook over iets van perspectief. Dat geldt ook voor de fieldlabs. Dat geeft - ook al kunnen daar maar dertig of vijftig mensen aan meedoen - een sprankeltje hoop dat je wat kunt onderzoeken. Daar moeten we vooraan bij staan. Dus daar zou ik de wethouders ook zeker toe oproepen.

00:20:13

Voorzitter : De heer De Haan.

00:20:17

De heer De Haan : Ja Voorzitter, stel dat we in hier in Groningen zo een fieldlab krijgen, loop je dan niet een beetje... Ik vind het belangrijk dat we als Nederland door die coronacrisis komen. We moeten er uiteindelijk samen met z'n allen doorheen. Als je in Groningen gaat zeggen: "We doen hier bepaalde fieldlabs", geeft dat ook een bepaald signaal af naar studenten in andere steden. Dat zorgt misschien ook voor een beetje schuring. Is het juist niet belangrijk dat we afwachten wat landelijk zegt en we daarin met elkaar optrekken? En niet zelf als Groningen besluiten om wat fieldlabs te gaan doen.

00:20:54

De heer Nieuwenhuijsen: Als ik daar nog even op mag reageren: dat kunnen we - zoals ik ook de burgemeester net goed begreep - ook niet zelf besluiten. We kunnen wel heel actief aandringen dat we dingen willen doen. Ik denk wel degelijk dat we in de positie zijn om dat te doen. Met onze iets meer geïsoleerde ligging en ook als jongste gemeente van Nederland, kunnen we daar echt wel wat mee bereiken volgens mij.

00:21:13

Voorzitter : Ik zag een hand van de heer Pechler, maar die is weer ingetrokken. Klopt dat?

00:21:17

De heer Pechler : Ja, dat was voor de woordvoering.

00:21:19

Voorzitter : Dan gaan we eerst nog even naar een vraag van de heer Loopstra.

00:21:23

De heer Loopstra : Dat was ook voor de woordvoering.

00:21:25

Voorzitter : Ook al. Dan was de heer Pechler eerder. Dan gaan we naar de heer Pechler van de Partij voor de Dieren.

00:21:29

De heer Pechler : Ja dank, Voorzitter. Dank ook aan de fracties voor het agenderen van dit belangrijke onderwerp. Mijn fractie worstelt al sinds het begin van de coronacrisis met de rol van de lokale politiek in het coronabeleid. Er lijkt weinig ruimte te zijn voor afwijking van dat landelijke beleid en waar het wel mogelijk is, gaat de Veiligheidsregio erover. Aan de ene kant wil je graag een sterkere rol voor die regionale en lokale politiek, maar aan de andere kant missen wij ook de expertise en kennis om afgewogen besluiten te maken. Maar dat het na een jaar in deze beerput van ellende niet meer lekker gaat, is duidelijk. Ook dat de schade bij jongeren, kinderen en kwetsbare mensen het grootst is. Wij willen zeker het leed van bijvoorbeeld ondernemers bagatelliseren, maar voor ons - volwassenen - is een jaar gewoon minder lang.

00:22:12

De heer Pechler : Wij hebben er al immers - in mijn geval - achtentwintg en - voor anderen - veertig en zestig jaar achter de rug. Voor kinderen en jongeren is deze situatie inmiddels al een tiende of een twintigste van hun leven. De tijd gaat echt langzaam als je jong bent en de maanden duren langer. Leren je eigen identiteit te ontwikkelen, toekomstplannen maken, je eigen beeld vormen van de samenleving, voor het eerst allemaal nieuwe ervaringen maken, zijn zaken die grotendeels worden geremd of compleet onmogelijk zijn. Het coronaleven is uitzichtlozer als jongere. Dan even over de stukken die wij hebben gekregen. dan even over de stukken die wij hebben gekregen. Wij worden niet blij van termen als leerachterstanden of leervertraging. Zeker in tijden van crisis zouden we niet zo moeten vasthouden aan achterhaalde standaarden van hoe productief je in het leven moet zijn.

00:23:01

De heer Pechler : Als je één van die kinderen bent die nu het labeltje krijgt van zogenaamde leerachterstand, kan ik me voorstellen dat je het Spaans benauwd krijgt bij de gedachte dat - als het straks zomer is - je opeens keihard moet werken het volgende jaar om al die extra achterstand in te halen. We zouden als maatschappij wat milder mogen zijn en wat meer mogen meeveren met dit soort onverwachte omstandigheden. Toch vinden wij het verder openen van het onderwijs wel de eerste prioriteit hebben, samen met meer ruimte voor kwetsbare mensen. De besmettingsgraad lijkt nu enigszins te stabiliseren maar nog steeds op een te hoog niveau. Dus de vraag blijft wel: wanneer komt die volgende ruimte er dan?

00:23:37

De heer Pechler : Natuurlijk is cultuur ook van levensbelang en is voor sociale contacten een open horeca ook belangrijk. Net als af en toe weer naar kantoor kunnen. Het onderwijs moet - wat Patij voor de Dieren betreft - de eerste prioriteit krijgen. Dan niet alleen het voortgezet onderwijs, maar met name ook de mbo's, hbo's en universiteiten. Meer mogelijkheden voor kwetsbare mensen om hun dagelijkse routine op te pakken. Ik ben ook benieuwd naar de voorbeelden die de heer Nieuwenhuijsen noemde. Wat betreft de culinaire tochten, daarin volg ik de lijn van de burgemeester net van het vragenuurtje.

00:24:11

De heer Pechler : Hij zei dat er sprake was van groepsvorming en drukte in de binnenstad, wat niet in verhouding staat met de huidige lockdown. Wat betreft de testsamenleving - zoals de VVD die voorstelde - wachten we graag eerst de resultaten van de landelijke proeven af. Tot slot hebben we nog één vraag over de Collegebrief die vanmiddag is

verzonden, waarvan we de inhoud in principe kunnen steunen. Net als vorig jaar is mijn fractie wel bang dat - vanwege de ruimere terrasopstellingen tot in het winterseizoen - er wellicht allemaal nieuwe terrasverwarmers worden aangeschaft. Dat lijkt ons niet de bedoeling. Dus we vragen ons af: waarom is besloten tot deze ruimere openstelling van de terrassen tot éénendertig december en niet bijvoorbeeld tot éénendertig oktober? Aangezien ik hoop dat het in de zomer of de vroege herfst voorbij is.

00:24:54

Voorzitter : U hebt een vraag van de heer Sijbolts, de heer Pechler.

00:24:57

De heer Sijbolts : Dank u, Voorzitter. De heer Pechler begon zijn betoog over een beerput, als ik het goed heb verstaan. Ik ben wel benieuwd of u dan de suggestie wekt dat het College, de landelijke regels of het Rijk dingen in een beerput stopt? Zou u mij kunnen uitleggen wat u daarmee bedoelde?

00:25:14

De heer Pechler : Een terechte vraag als dat zo overkomt. Dat was niet mijn bedoeling. Ik heb zeker wel mijn kritiek op het landelijke beleid, maar over het algemeen is er ook niet zoveel anders mogelijk. We zijn nu eenmaal geen Nieuw-Zeeland. Met die beerput bedoelde ik de coronacrisis waar we als hele wereld inzitten.

00:25:34

Voorzitter : Dat was duidelijk genoeg. Dan gaan we naar de heer Loopstra van de Partij van de Arbeid.

00:25:38

De heer Loopstra : Ja dank u, Voorzitter. Ik sluit allereerst even aan bij mevrouw Jacobs die opbouwend zei: " Er moet geen ranking zijn". In deze stad of in deze gemeente - laat ik het zo zeggen - is achtendertig procent van de huishoudens alleenstaand. Achtendertig procent. Dat zijn niet alleen maar jongeren, want dat is maar negen procent. Dus éénendertig procent zijn alleenstaande huishoudens en dat moeten we ons wel beseffen. Van die éénendertig procent zijn er mensen die bij de provincie, de Rijksdienst of de gemeente Groningen werken en sinds maart vorig jaar niet meer op hun werkplek zijn geweest. Dus één, wonen ze alleen. Twee, gaan ze de deur niet meer uit voor werk. Als je dan ook nog eens een klein netwerk hebt, kan dat best problemen met zich meebrengen.

00:26:34

De heer Loopstra : En dan is het niet zo dat elk alleenstaande zielig of kwetsbaar is of het moeilijk heeft. Integendeel, een heleboel mensen redden zich. We moeten dan ook niet te dramatisch zijn. Het is niet zo dat iedereen die in 1930 geboren is, het niet goed heeft gehad in zijn leven omdat ze de oorlogsjaren hebben meegemaakt. Je moet dus alles wel een beetje in perspectief stellen. Alleen is er een groep die het moeilijk heeft. En dan gaat het er niet om dat we oplossingen aandragen. We hebben het al van de burgemeester en Premier Rutte gehoord: de komende drie weken kan er weinig. Alleen erkenning - dat zei mijn buurman ook - is al heel wat.

00:27:14

De heer Loopstra : Een heleboel mensen die ik spreek - en in de situatie verkeren die ik net noemde - voelen zich wat onbegrepen. Die zeggen: "Het gaat nooit over mij. Het gaat over

jongeren, over bejaarden, over chronisch zieken. Het gaat niet over mij". Dit zijn mensen tussen de dertig en de zestig jaar. Dat wij hier vandaag aandacht aanbesteden, vind ik al heel wat. We moeten ook aan deze mensen kenbaar maken dat wij wel aan hun denken. Wij kunnen niet de wereld veranderen. Wat mij betreft, gaan we in de buitenlucht de terrassen opendoen, maar als de burgemeester zegt: "Dat kan niet", dan kan het niet.

00:27:47

De heer Loopstra : Ik bedoel: wij zijn niet in de positie om dat dan wel te willen. Alleen die erkenning is belangrijk.

00:27:54

Voorzitter : Een ogenblikje, u heeft een vraag van de heer Nieuwenhuijsen.

00:27:58

De heer Nieuwenhuijsen: Ja dank, Voorzitter. Even een vraag aan de PvdA. Fijn en goed om te horen dat de heer Loopstra ook die erkenning zo belangrijk vindt. Daarom zit die hier ook. Maar we zijn - denk ik - nu toch ook wel in die fase dat we moeten kijken of er meer kan. Of we meer actie kunnen ondernemen. U bent zelf ook mede-ondertekenaar van de vragen aan het College, in dit geval met name over de experimenten en testen bij vooral de horeca, wat ook een belangrijk is voor ieders welzijn. U klinkt u nu wat terughoudender. Dat is mijn punt.

00:28:33

De heer Loopstra : Ik heb vragen gesteld aan het College - anders had ik wel een Motie ingediend - over hoe het zit met de experimenten? Wat onze fractie betreft, gaan de middelbare scholen en universiteiten weer helemaal open. Als de burgemeester zegt dat dit de komende weken nog niet aan de orde is - om gezondheidsredenen - leggen wij ons als fractie daarbij neer. U zegt: "Perspectief", ja natuurlijk, na drie weken. Ik hoop vanaf één april. Ik hoop dat het College straks ook met voorstellen of ideeën komt en dan staan wij daar ook hartstikke tegenover. Wij vragen ook aan het College om daar het voortouw in te nemen. Je kunt mee- en nahobbelen met experimenten in andere gemeenten of je kunt ook het voortouw nemen.

00:29:23

De heer Loopstra : Net zoals GroenLinks dat vindt, willen wij graag dat het College het voortouw neemt. Alleen in vertrouwen dat het College dat doet in het kader van wat kan. Ik ben straks ook heel benieuwd wat de twee wethouders te zeggen hebben. Dat was het, Voorzitter.

00:29:41

Voorzitter : Uw eigen wethouder zit er ook. Er zitten er drie. De heer Sijbolts heeft nog een vraag aan u.

00:29:49

De heer Sijbolts : Ja dank u, Voorzitter. Het is op zich lovenswaardig dat de heer Loopstra - zijn fractie Partij van de Arbeid - zoveel vertrouwen stelt in de burgemeester. Maar u bent het waarschijnlijk wel met mij eens dat de wil van de burgemeester niet altijd wet hoeft te zijn. Dat er ook inzichten kunnen zijn en experts andere adviezen kunnen geven dan wat onze burgemeester zou willen. Dan zitten we ook nog eens met de lastige verhouding - voor deze raad misschien - dat die tevens ook Voorzitter is van de Veiligheidsregio. Maar bent u

het met mij eens dat we in dat geval de burgemeester wel het voordeel van de twijfel kunnen geven, maar dat niet zijn wil wet is?

00:30:26

Voorzitter : De heer Loopstra.

00:30:27

De heer Loopstra : Wij hebben het volledige vertrouwen in onze burgemeester, vooral ook omdat hij net gezegd heeft: "Dat wil ik niet". Nee, hij heeft gezegd: "Ik heb overleg gevoerd met de burgemeester van Amsterdam en Rotterdam". Dus hij heeft ook gekeken naar wat mogelijk is en baalt er ook van dat er in andere gemeenten experimenten zijn die dan hier niet plaatsvinden. Hij heeft gezegd: "Hoe leg ik dat weer uit aan mijn raad?". Ik vind dat de heer Schuiling heel proactief is geweest. Ik ben het niet met u eens.

00:30:56

Voorzitter : Nog een vraag? Ook een woordvoering. Ja, ik had hier al de heer Rustebiel van D66.

00:31:03

De heer Rustebiel : Dank u wel, Voorzitter. Vanmiddag staat de Vismarkt inderdaad vol met jongeren die hunkeren naar het einde van de coronacrisis. En ja, wie niet? Zou ik daaraan willen toevoegen. Maar deze jongeren zitten een jaar lang op hun studentenkamer te zoomen, hebben vaak geen buitenruimte, werken vaak in de horeca, zijn hun baan kwijt en tegelijkertijd hebben ze geen mogelijkheden tot ontmoeting. De medische crisis is diep, maar de sociale, maatschappelijke en economische crisis gaat nog vele jaren doorwerken. Elk beetje perspectief helpt daarbij om jezelf bijeen te rapen en de schouders er weeronder te krijgen. Dat is ook de reden dat D66 - samen met andere partijen - vragen heeft gesteld over hoe we naar deze crisis kijken? Hoe het College kijkt naar als we straks weer verdergaan en er weer wat meer mogelijkheden ontstaan?

00:31:47

De heer Rustebiel : Onze gedachten - zoals opgeschreven - gaan daarbij primair uit naar de buitenlucht waar - of je nu wilt of niet - de ontmoeting toch gaat plaatsvinden. Op het ijs of in het Noorderplantsoen hebben wij mensen samenkomen en laten we eerlijk zijn: dat heeft heel veel mensen heel goed gedaan. Wij denken dat het verstandig is om na te gaan denken over druktespreiding. Op een gegeven moment is de tijd voorbij dat je allerlei dingen niet meer toe kunt staan, en moet je na gaan denken over hoe je het kunt gaan reguleren om de samenleving weer te openen en de veiligheid een beetje in de gaten kan houden.

00:32:18

Voorzitter : De heer Rustebiel, er is een vraag van de heer Brandenburg.

00:32:22

De heer Brandenburg : Ja dank, Voorzitter. Ook in het verhaal van D66 kan ik me wel verplaatsen: jongeren zitten hiermee, zijn hun baan kwijtgeraakt in de horeca en zitten nu thuis. Dat is heel begrijpelijk. Maar is nu de oplossing van D66 - één van de grote voorvechters van flexibilisering in de arbeidsmarkt, waardoor de jongeren nu hun baan zijn kwijtgeraakt, niet krijgen doorbetaald en noodgedwongen thuiszitten zonder inkomen - een beetje meer perspectief, een fieldlab en eens een keer met elkaar sporten op straat? Is dat hoe ver het gaat?

00:32:51

De heer Rustebiel : Ik kom zometeen met een aantal voorbeelden van dingen die we hier in de gemeente zouden kunnen doen om het op te lossen. De rest is aan Den Haag. Volgens mij hebben wij een heel dik programma geschreven met allerlei verstandige dingen. Dat kunt u online opzoeken. Elke avond wordt er op TV over verteld. Allemaal heel interessant. Telijktijd heeft het College te maken met landelijke knellende regels en ik denk dat de burgemeester heel goed heeft aangegeven dat dat bij hem soms ook wel wringt. Ik denk dat dat voor de rest van het College ook geldt.

00:33:18

De heer Rustebiel : Even het voorbeeld van de bibliotheken - ook mijn collega hiernaast me heeft dat al aangehaald: wij zien dat in andere steden bibliotheken open worden gemaakt zodat jongeren daar in elk geval even kunnen studeren. Natuurlijk heeft het CDA gelijk als ze zeggen: "Wat heb je daar nu aan? Is dat wat je nu echt wil in het leven?". Maar ja, dat klein beetje perspectief kan wel helpen. Landelijk pleiten wij om te kijken hoe je op een verstandelijke manier het onderwijs sowieso weer kunt openen. Maar ik denk dat we ook even moeten kijken wat we hier lokaal wel kunnen doen. Onze fractie-

00:33:46

Voorzitter : U heeft een vraag van de heer Sijbolts.

00:33:49

De heer Sijbolts : Ja dank u, Voorzitter. Zou de heer Rustebiel zich ook voor kunnen stellen dat we misschien ondernemers of horecaondernemers vragen om hun toko open te gooien om jongeren daar te laten studeren?

00:34:04

Voorzitter : De heer Rustebiel.

00:34:06

De heer Rustebiel : Ja, ik kan me daar heel veel bij voorstellen. Door dat soort dingen te doen, kan je ook reguleren op drukte en op afstand, wat je nu dus niet kunt. Alleen is dat nu niet toegestaan om dat te doen als gemeente, maar ik kan me daar persoonlijk wel veel bij voorstellen. Onz fractie betreurt het dat die kleinschalige culinaire evenementen - die de burgemeester aanhaalde - niet kunnen doorgaan. Wat ons betreft, heeft de Voorzitter van de Veiligheidsregio - in het veiligheidsberaad wat hierover gaat - alle ruimte om voor wat meer ruimte te pleiten en dit soort dingen wel mogelijk te maken. Maar laten we eerlijk zijn, dat kunnen wij hier niet beslissen.

00:34:44

Voorzitter : Dan de heer De Haan.

00:34:46

De heer De Haan : Voorzitter, volgens mij heeft de burgemeester het net heel duidelijk gemaakt dat het te maken heeft met dat er dan te veel mensen bij elkaar zijn en dat je dat wil voorkomen. Wij - en ook u - kunnen het allemaal betreuren, maar we moeten er ook op letten dat we met niet te veel mensen bij elkaar komen. Op dit moment is het toch niet mogelijk.

00:35:02

Voorzitter : De heer Rustebiel.

00:35:04

De heer Rustebiel : Het is niet toegestaan. Of het niet mogelijk is, is volgens mij te betwisten. Het is ook zo dat er politieke keuzes gemaakt worden in deze crisis. Want hoelang laat je het ene belang opwegen tegen het andere? Het medische belang, de IC-bedden versus de sluiting van het onderwijs. Er zijn continu allerlei politieke keuzes aan de hand en het is geen ijzeren wetmatigheid of iets wel of niet kan. Dat zijn altijd keuzes waarbij die belangen moeten worden gewogen. Ik zou niet graag in de schoenen van de regering willen staan, maar het is wel de plek waar dat soort keuzes elke dag gemaakt worden. Het is - volgens mij - geen eis en wet die hier geldt.

00:35:36

Voorzitter : De heer Sijbolts.

00:35:38

De heer Sijbolts : Ja dank u, Voorzitter. ik hoorde de Rustebiel benadrukken dat de burgemeester blijft pleiten voor meer ruimte. Bedoelt u dat dan in vrijheden van de landelijke regels of een aparte Groningse aanpak met meer ruimte, afwijkend van de landelijke richtlijnen en regels?

00:36:01

De heer Rustebiel : Volgens mij heb ik aangegeven dat de burgemeester met de andere de Voorzitters van de Veiligheidsregio wekelijks samenzit in het veiligheidsberaad. Wat ons betreft, mag de burgemeester daar wat meer pleiten voor experimenten, zeker in de buitenruimte. Dat is het pleidooi wat ik net heb gehouden.

00:36:16

Voorzitter : Dan heeft u nog een vraag van de heer Brandenburg.

00:36:21

De heer Brandenburg : Dank u, Voorzitter. Volgens mij is wat D66 zegt de kern: het is een weging tussen welke risico's je neemt en wat daar tegenover staat. Ik ben benieuwd hoe D66 dat dan weegt? In hoeverre vindt D66 ruimte om te experimenteren - daarmee ook risico nemen dat besmettingen oplopen - opwegen tegen die groep mensen die niet thuis zitten te zoomen maar de trein schoonmaakt, voor de klas staat en in de zorg werkt? De mensen die dagelijks risico nemen - ongevaccineerd vaak nog - om besmet te kunnen te worden en die baat hebben bij die lagere besmettingshaard. Hoe weegt u dat?

00:36:57

Voorzitter : De heer Rustebiel.

00:36:59

De heer Rustebiel : Volgens mij heeft iedereen baat bij lagere besmettingen. Nu we een jaar verder zijn, weet iedereen wat wel en niet op een veilige manier kan. U hoort mij hier best wel een genuanceerd pleidooi houden over hoe we voorzichtig weer dingen kunnen doen, kunnen monitoren en handhaven op de regels. Eventueel met sneltesten en ook nog heel erg goed zicht houden op wat er gebeurt. Tot slot Voorzitter, we zijn in een nieuwe fase van de crisis beland. Niet alles kan en de beperkingen zullen in bepaalde mate nog wel even gaan duren, maar er komt wel licht aan de tunnel. D66 pleit voor een gemeente die kijkt wat er wel kan en hoopt dat die houding aan de hand wordt genomen. Dat lijkt het geval als ik de

aangekondigde plannen voor meer terrassen en de winkels nu zie. Wat ons betreft, kunnen we daar nu even verder mee.

00:37:39

Voorzitter : Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Jacobs van de VVD.

00:37:44

Mevrouw Jacobs : Dank u wel, Voorzitter. Het is al eerder gememoreerd: corona heeft zijn eerste verjaardag gevierd. Dat betekent heel veel voor de mensen: zowel in gezondheid van jezelf of je naasten, in het werk, in het welzijn, in je portemonnee, kortom heel erg veel. Zelf behoor ik tot één van die Nederlanders die op twaalf maart te horen kreeg om kwart over vijf: "Dit was uw laatste dag op kantoor. U gaat nu naar huis". En niet alleen bij werkzaamheden, maar waar het kan gewoon altijd en elke dag. En nee, dat is niet simpel. Ook ik doe werkzaamheden waarvan ik een jaar geleden zeker wist dat dat niet thuis kon. Zeker niet in een huis vol kinderen die thuisonderwijs hebben. Zo heeft ieder zijn verhaal en ze hebben één ding gemeen: er wordt een groot beroep gedaan op de flexibiliteit van iedereen.

00:38:26

Mevrouw Jacobs : Wat mij betreft hebben we heel veel gevraagd van heel veel mensen en is het einde niet in zicht. Ik wil vooral geen wedloop doen - ik heb het al eerder gezegd - over wie het ergst getroffen is in deze crisis. Dat vindt mijn fractie totaal ongepast en onrecht aandoen aan degenen die niet op één staan en het heel zwaar hebben dan wel zichzelf heel ongelukkig voelen. We hebben een gezondheids-, een welzijns- en een economische crisis. Voor sommige mensen een combinatie van al deze drie crisissen. We zien op tal van terreinen dat de rek eruit is bij mensen. Ze zien niet meer waar ze het voor doen en elk perspectief ontbreekt. Mijn partij wil aandacht vragen voor de uitzichtloosheid die bij vele inwoners - al dan niet onderverdeeld in groepen - schade oplevert.

00:39:11

Mevrouw Jacobs : We moeten voorkomen dat dit uitmondt in een ernstige gezondheids crisis en mogelijk allerlei vormen van rebellie. Ondanks de mogelijkheid tot een derde golf en een mogelijk zwart scenario, is het - wat mijn fractie betreft - ook tijd om na te denken over de kansen die we gaan bieden en creëren. Niet om het morgen al te doen, maar dat wij klaarstaan om kansen te bieden op het moment dat het wel kan. Op moment X wat mij betreft. Daarom heeft mijn fractie de volgende vragen: zouden wij als Groningen, als jongste stad van Nederland, niet de experimenteerstad moeten worden? We hebben een hogeschool, een universiteit, tal van evenementenorganisaties en tal van startups. Waarom zouden wij niet de eerste stad zijn waar een teststraat op de grote markt wordt ingericht, zodat je ook veilig naar de binnenhoreca zou kunnen gaan?

00:40:00

Mevrouw Jacobs : Ik snap dat dat niet op één april kan. Ik geloof er zeker in dat dan de terrassen opengaan. Maar laten we alvast plannen maken waarbij we die kans gaan grijpen, daar wanneer het wel mag. Wij snappen dat het geen optie is voor volgende week, maar waarom zouden we niet samenwerken met partners als Fieldlabs, KHN en mogelijk andere partners zodat we een businesscase klaar hebben liggen waarin het kan en waarin ook de binnen- en bijvoorbeeld de nachthoreca open kan gaan. Wat mijn fractie betreft, gaat het te

veel om wat allemaal niet kan en niet mag. Wij willen het heel graag hebben over wat wel kan. Dan bedoelen we niet: blijf thuis en ontvang één bezoeker. Die riedel kennen we wel. Maar langs welke regeling kunnen we wel iets in Groningen doen?

00:40:43

Mevrouw Jacobs : Ik ben het eens met de woordvoerder van D66 - de heer Rustebiel - dat we niet met een hele grote groep bij elkaar mogen staan bij de frituurlopen, of hoe die ook mag heten. Dat snap ik wel. Maar mag het niet of mag het met drie mensen? Kijk naar de mogelijkheden die er zijn. Als we geen biertje mogen drinken in een plastic glas, wat mag dan wel? Dan doen we een 7-up'je. Maar kijk naar de kansen, niet waar wat niet mag. Mensen willen naar buiten. Mensen willen ontmoeten. We moeten voorkomen dat iedereen naar het Noorderplantsoen gaat of dat mensen met twintig man in de stadstuin een frituurtje gaan doen. Een andere vraag: ziet het College ook dat er wel kansen zijn? Waarom hebben we alle evenementen tot één juli nu al verboden?

00:41:26

Mevrouw Jacobs : Houdt dat dus ook in dat we geen experiment kunnen doen met bijvoorbeeld een festival? Waarom zouden we niet - als gemeente - met een lokale festivalondernemer in gesprek gaan over hoe het eerste openluchtfestival coronaproof zou kunnen plaatsvinden? Dan kunnen we ook weer een proeftuin zijn. Een andere mogelijkheid - en ik had gehoopt dat meneer Loopstra die zou zeggen, maar dat heeft die niet gedaan - en ja, nu denkt u: wat komt er nu? We hebben gezien dat er in de Jupiler League wordt geëxperimenteerd met voetbalwedstrijden met een klein beetje publiek. Het lijkt me zo gaaf als wij als Groningen de eerste stad zouden zijn waar een eredivisiewedstrijd - of voor mijn part een amateurwedstrijd - met beperkt publiek toegankelijk kan zijn. Is de gemeente het met mij eens dat dat een kans is? Is de gemeente het met mijn fractie ook eens dat het een kans is die we zeker moeten grijpen? Kortom, de vragen van de VVD richten zich vooral op-

00:42:15

Voorzitter : U heeft wel iets uitgelokt natuurlijk. De heer Loopstra.

00:42:17

De heer Loopstra : Ik ben er niet over begonnen. Het rare is dat wij steeds over experimenten praten, terwijl wij van de zomer naar voetbal konden. Ik ben twee keer naar FC Groningen geweest en daar hadden ze het perfect geregeld. Dus experimenten met betaald voetbal, de Jupiler League, is helemaal niet nodig. Die voetbalorganisaties hadden het toen ook al goed voor elkaar. Ik vind het jammer dat we nu plotseling van alles horen over experimenteren. De horecaondernemers en de voetbalorganisaties hadden het van de zomer goed geregeld. Maar daar wordt niet meer naar gekeken en dat vind ik jammer. Vindt u het ook niet?

00:42:53

Mevrouw Jacobs : Ik denk dat we moeten voorkomen dat we in een discussie komen. Er zijn - denk ik - medici die hebben gezegd dat juist die vrijheid die we toen hebben gekregen, geleid heeft tot de tweede golf, of welke golf dan ook. Dus laten we die discussie niet doe. Maar als we nu het hebben over: het moet op een experimentele basis, dan zou ik in ieder geval willen dat wij graag nummer één zijn. Of dat we ons in ieder geval aanbieden om nummer één te zijn en dan hopen we dat het lot op ons valt.

00:43:19

Voorzitter : Dan nog de heer De Haan.

00:43:22

De heer De Haan : Voorzitter, dank u wel. Complimenten sowieso voor de inventiviteit en creativiteit van mijn collega van de VVD, mevrouw Jacobs. Maar ik krijg toch wel een beetje het idee dat zij wil dat wij een soort proefkonijn van Nederland worden. Ik vraag ik me af of mevrouw Jacobs niet denkt dat het ook wel een zeker risico met zich meebrengt als wij allerlei experimenten - van voetbal tot de horeca tot evenementen - allemaal maar naar Groningen gaan halen? Het zou ook een risico kunnen zijn voor de besmettingscijfers en juist voor al die kwetsbaren die ons samenleving telt. Is het in dat opzicht wel handig dat wij het Nederlandse proefkonijn zijn en roepen: "Kom maar naar Groningen"?

00:44:00

Mevrouw Jacobs : Ja en neen. Dat vraagt natuurlijk een nadere uitleg. Ik bedoel ook niet dat we alle proefkonijnen zijn op alle terreinen op twee april. Maar ik ga ervanuit dat wij een lerende organisatie zijn: je doet één en daar leer je van. Die leerervaring neem je dan weer mee naar experiment nummer twee. Dan heb je nog meer geleerd en dat neem je weer mee naar experiment drie. Zo krijg je de bruisendheid in de stad en ben je een enorme bron van kennis en informatie voor de rest van Nederland, voor de wetenschap, voor de ondernemers en voor iedereen. En dat past bij een stad als onze. Dus wat mij betreft niet op twee april en zeker zeer verantwoord. Op het moment dat we iets doen waarbij de besmettingscijfers op zouden lopen, moeten we vooral onmiddellijk stoppen en zorgen dat het niet meer gebeurt.

00:44:46

Mevrouw Jacobs : Ik wil naar een afronding en die leidt ertoe dat ik het College heel graag wil oproepen en wie weet steunen ze wel het initiatief van mijn collega van het CDA: hoe inventief is het College en hoe gaan ze ons helpen om de inventiefste stad van Nederland te zijn? Ik ben benieuwd.

00:45:02

Voorzitter : Dan gaan we eerst nog even naar de heer Sijbolts voor een vraag aan u.

00:45:05

De heer Sijbolts : Dank u wel, Voorzitter. Ik ben blij dat mevrouw Jacobs van de VVD twee april noemde en niet één april. In het vervolg van uw betoog had u het ook over een bruisende stad. Dat is heel mooi en daar wil iedereen naar terug. Maar bent u niet bang dat als u al die dingen tegelijk wilt - en ik ben het wel de heer De Haan eens - het een beetje klinkt als een heel groot experiment waarbij ik grote besmettingsrisico's en -verspreiding voorzie? U heeft een groot en lang lijstje. Ik ga er niet uit kiezen, want daar wil ik ook geen ranking in aanbrengen. Maar is uw pleidooi misschien niet iets te uit het hart gegrepen waardoor het nogal een lange lijstje is geworden?

00:45:52

Mevrouw Jacobs : Nee, dat denk ik niet. Het is veel meer een routekaart. Oprecht, het moet niet allemaal in april gebeuren. Maar volgens hebben wij een routekaart - en dat is een heel modern woord in deze, dus dan gooi ik er een andere routekaart in - en het gaat erom wat we kunnen doen en waarvan zouden we kunnen leren? Op welke manier breng je weer perspectief terug en kunnen mensen weer ergens naar uitkijken? Het is absoluut niet het

idee om het ene op twee april en het andere op drie april, maar hoe gaan we naar de zomer toe? Iedereen zegt: "Dan zijn we gevaccineerd en kan de samenleving weer open". Ik heb gehoord dat we allemaal op vakantie kunnen. Maar daar naartoe hebben we een schat aan kennis en ervaring nodig. Laten we die met elkaar opdoen en waarom niet in Groningen? En uiteraard verantwoord met beleid.

00:46:36

Voorzitter : Dank u wel, mevrouw Jacobs. Ja, mevrouw Moorlag van de ChristenUnie.

00:46:41

Mevrouw Moorlag : Bedankt, Voorzitter. We willen ons allereerst aansluiten bij de zaken die zojuist benoemd zijn over alle leeftijdsgroepen en die op hun eigen manier problemen ervaren door de huidige crisis. Toch willen we het vandaag specifiek over jongeren hebben en ik zal ook toelichten waarom. Een week geleden sprak ik een vriendin - met wie ik heb gestudeerd - over het welzijn van jongeren. We hadden het erover dat we zelf ontzettend veel geluk hebben gehad met de vrijheid die we hadden tijdens onze studie en dat we ons zorgen maakten om de jongeren tijdens deze crisis. Beide hadden we het argument te horen gekregen: "Maar jongeren moeten zich ook niet zo aanstellen. We zitten allemaal in hetzelfde schuitje. Ze kunnen toch ook zelf dingen organiseren. Digitaal zijn ze super handig". Nu ja, u kent de reacties vast. Los van elkaar hadden we - tijdens deze discussie - gerefereerd naar een college wat we ooit volgden over de hersenontwikkeling van het jonge kind tot en met volwassene.

00:47:35

Mevrouw Moorlag : Tijdens dat college kregen we te horen dat je hersenen pas rond je vijftiengste zijn uitontwikkeld. Dat je juist in die jaren als jongvolwassene leert om je impulsen te beheersen en ook je emoties te reguleren. Het is dus heel wat om van jongeren te vragen om zichzelf bijeen te rapen en er zelf wat van te maken en zich super verantwoordelijk te gedragen in al die dingen. De ChristenUnie wil daarom ook uitspreken dat we ontzettend veel respect hebben voor de jongeren tijdens deze crisis. Het grote gros van de jongeren heeft zich ontzettend verantwoordelijk gedragen en probeert er met elkaar het beste van te maken. Dit terwijl het in deze levensfase ontzettend belangrijk is dat je de vrijheid voelt je te ontwikkelen, je grenzen kunt opzoeken, je sociale contacten opbouwt.

00:48:16

Mevrouw Moorlag : Toch zien we dat de rek er inmiddels behoorlijk uit is. Jongeren geven ook aan dat er steeds weer nieuwe richtlijnen komen om de fysieke gezondheid te beschermen, maar dat ze het gevoel hebben dat hun mentale gezondheid niet echt meetelt. We weten dat het College op de hoogte is van de mentale problematiek die de jongeren ervaren en willen daarom het volgende vragen: op welke manier wordt deze mentale gezondheid van jongeren ook meegewogen tijdens de afwegingen die worden gemaakt? Is er ook een mogelijkheid om jongeren misschien meer te informeren over hoe dit wordt meegenomen? Ziet het College - binnen de richtlijnen - mogelijkheden om meer ruimte te geven aan jongeren? We hebben al eerder het voorbeeld van studieplekken genoemd en we merken dat er inmiddels meer studieplekken komen, en daar zijn we ontzettend blij mee. Maar we zien ook dat er nog altijd een groep jongeren is die ontzettend veel baat zou hebben bij een studieplek maar hier niet voor in aanmerking komt.

00:49:07

Voorzitter : U hebt een vraag van de heer De Haan.

00:49:09

De heer De Haan : Voorzitter, dank u wel. Ik kan me heel goed vinden in het verhaal van mevrouw Moorlag en we hebben inderdaad geluk gehad met onze studententijd. Maar het is misschien toch ook wel een iets te somber verhaal aan de ene kant. Als je kijkt naar wat het College en uw eigen Kabinet wel weer juist doet voor jongeren, moet je dat ook weer niet onderschatten. We hebben het hier ook al vaker met wethouder Diks over gehad. Er is een site en er zijn ook tal van initiatieven waar jongeren bij betrokken worden, waarin dingen georganiseerd worden. Ook het Kabinet heeft besloten om toch wat meer versoepelingen toe te staan - ook voor jongeren - die mogelijk zijn. Denk aan het sporten onder de zeventwintig jaar. Ik kijk naar mijn eigen voetbalclub waar er weer volop gesport wordt. Dus ja, ik snap het verhaal. Maar is het niet iets te somber? Ik mis een beetje de credits die vanuit de politiek/overheid richting die jongeren gaan.

00:50:08

Voorzitter : Mevrouw Moorlag.

00:50:12

Mevrouw Moorlag : De complimenten die ik richting de jongeren gaf, gaan natuurlijk ook richting het Kabinet. Wij weten heus dat er rekening wordt gehouden met deze jongeren, maar we horen ook van heel veel jongeren om ons heen dat ze toch het gevoel hebben dat er weinig aandacht is voor hun mentale gezondheid. Het is ontzettend fijn dat ze inmiddels weer kunnen sporten. Dat is - denk ik - ontzettend belangrijk. Maar we spreken ook nog heel veel jongeren die geen fijne en goede studieplek hebben en ontzettend veel moeite hebben met bijvoorbeeld tot studeren komen. Daar willen we toch graag aandacht voor blijven vragen. Nu moet ik even kijken waar ik zojuist gebleven was. Ja, ik had het over studieplekken en verder sluiten we ons aan bij de vragen die de heer Nieuwenhuijsen zojuist stelde over onder andere fieldlabs: is het mogelijk dat jongeren ook een plek kunnen krijgen waar ze misschien elkaar even kunnen spreken, op gepaste afstand, om toch een stukje verlichting te bieden? Dat was het, Voorzitter.

00:51:16

Voorzitter : Dank u wel, meneer Moorlag. De heer Loopstra heeft nog een vraag.

00:51:20

De heer Loopstra : Daar heb ik toch even een vraag over. Ik begrijp wat mevrouw Moorlag zegt. Alleen, we moeten ook reëel zijn. Als ik door de stads fiets of loop en ik kijk bij het Albertusspoor, in Albert Heijn of in de supermarkt, jongeren staan - over het algemeen - niet op anderhalve meter in de winkel. Het is dus niet zo dat jongeren eenzaam op de bank zitten te gamen en verder niks doen. Ik zie een heleboel jongeren zich gedragen alsof er niks aan de hand is. Ik zie ook een heleboel jongeren die 's avonds wel uitgaan en denken: die vijfenennegentig euro, als dat gebeurt dan gebeurt het maar. Het beeld dat hier geschetst wordt van zielige jongeren die nu eenzaam in hun huis zitten, ik ken een heleboel oudere mensen die echt alleen wonen en niemand kennen. Terwijl jongeren over het algemeen wel-

00:52:13

Voorzitter : Kunt u tot een vraag komen, de heer Loopstra?

00:52:16

De heer Loopstra : Herkent u zich daar ook in, mevrouw Moorlag?

00:52:22

Mevrouw Moorlag : Bedankt voor deze vraag. Zoals ik al zei: alle leeftijdsgroepen hebben met deze problematiek te maken en ik herken ook het beeld dat u schetst over ouderen die eenzaam zijn en dat is evengoed zorgelijk. Ik zie ook het beeld dat er jongeren zijn die zich minder goed aan de richtlijnen houden. Tegelijkertijd heb ik ontzettend veel jongeren gesproken die wel dat proberen te doen en die daar ontzettend veel last van ervaren. Dus ik wil dat toch ook graag meegeven aan het College.

00:52:54

Voorzitter : Dank u, mevrouw Moorlag. Wie mag ik dan het woord geven? De heer Van Kesteren van de PVV.

00:53:00

De heer Van Kesteren : Dank u wel, Voorzitter. Ik wil eerst tegen de heer Loopstra zeggen: "Ik heb de Golfoorlog meegemaakt. Dat was heftig of niet?". Maar goed. Voorzitter, de coronacrisis die heeft diep ingegrepen in de persoonlijke en zakelijke levenssfeer van iedereen, met de nadruk op iedereen. Daarom vind ik ook dat er voor experimenteren - in elk geval zo wordt dat genoemd - met evenementen en bijeenkomsten waar inwoners naar uitzien, waar iedereen naar uitziet en missen in hun dagelijkse leven, ruimte moet komen. Mijn vraag aan het College is dan ook, overleg met de Veiligheidsregio en het landelijk overleg: is het College bereik om daar ook een lans voor te bieden? Om dus ook op te komen voor de inwoners. Je weet dat iedereen met dit probleem te maken heeft. Er zijn ook goede voorbeelden van good practices in andere steden, waar dat ook goed werkt. Groningen ziet Amsterdam als voorbeeld, al hebben ze daar wel een GroenLinkse burgemeester. Deze burgemeester is van een andere partij, hoewel die partij steeds meer op GroenLinks begint te lijken, vind ik.

00:54:21

De heer Van Kesteren : Maar goed, dergelijke evenementen - experimenten kun je het ook noemen - passen wel goed bij wat mensen willen. Wat inwoners willen. Het verhaal van D66 en van de Stadspartij sprak me daar ook wel in aan. De mening van de burgemeester is niet leidend, want als raad hebben wij ook ideeën.

00:54:45

Voorzitter : De heer Van Kesteren, u heeft een vraag van de heer Brandenburg.

00:54:49

De heer Brandenburg : Heel kort, want nu val ik toch een klein beetje van mijn stoel: wil de PVV Groningen op Amsterdam laten lijken?

00:54:57

De heer Van Kesteren : Dat heb ik niet gezegd. Want als we het voorbeeld van Amsterdam volgen wat betreft het klimaatbeleid, zakt me de broek ook af. Maar ik speel een beetje in op het lyrische voorbeeld dat GroenLinks in de raad in Amsterdam vaak neemt: dit is het ultieme voorbeeld en ik denk laat ik dat er eens ingooien. Dus ja, niet meer en niet minder, Voorzitter. Kan ik verder?

00:55:25

Voorzitter : Uiteraard.

00:55:26

De heer Van Kesteren : Hartstikke mooi. Nu heb je georganiseerde en ongeorganiseerde bijeenkomsten en evenementen. Ik vind persoonlijk dat op die ongeorganiseerde bijeenkomsten - zoals die ijspret van een paar weken terug - heel veel mensen bij elkaar kwamen en het was echt een happening. Een hartstikke mooi feest. Ik wil aan het College vragen of de feiten bekend zijn van het aantal besmettingen die dat opgeleverd heeft. Misschien zijn daar gegevens van bekend bij de GGD. Daar ben ik wel benieuwd naar. Ik zie niet in waarom we met de georganiseerde bijeenkomsten door de horeca bijvoorbeeld - de horeca heeft het heel goed voor elkaar en de regels passen ze heel strak toe - niet wat weer mee experimenteren. Daarmee doen we ook recht aan de horeca en aan heel veel mensen die snakken om weer eens bij elkaar te komen.

00:56:22

De heer Van Kesteren : Ikzelf ook. Ik vind het ook een ramp. Maar goed, ik ga niet allerlei persoonlijke ellende hier delen met jullie. Maar dit geldt voor iedereen. We hebben een aantal vragen: kan het College van burgemeester en wethouders aangeven waarom zij wel ongecontroleerde fysieke bijeenkomsten gedoogd - de voorbeelden zijn legio - en er over die gecontroleerde fysieke bijeenkomsten - waarbij de horeca toch het goede voorbeeld geeft met zeer strakke regels - zo moeilijk gedaan wordt?

00:56:55

Voorzitter : U heeft een vraag van de heer Sijbolts.

00:56:57

De heer Sijbolts : Voorzitter, hoor ik de heer Van Kesteren - namens de Partij Voor de Vrijheid - pleiten voor meer controle en meer sturing vanuit de gemeente op het terugkrijgen van een bepaalde vorm van vrijheid? Of heb ik u verkeerd begrepen?

00:57:14

De heer Van Kesteren : Dat laatste is zeker het geval. Want de Partij Voor de Vrijheid staat toch wel een beetje voor vrijheid en blijheid, maar wel zodanig gecontroleerd dat we natuurlijk niet alle regels aan onze laars lappen en dat dat heel veel besmettingen oplevert. Dus ik kan ook wel achter uw verhaal staan. Maar de vrijheid staat bij ons voorop. De Partij heet zo. We gruwelen van alle inbreuken op vrijheden.

00:57:37

Voorzitter : Toch nog een vervolgvraag van de heer Sijbolts.

00:57:42

De heer Sijbolts : Voorzitter, u lokte bij mij althans iets uit. Het kwam op mij over alsof u ervoor pleit - om binnen die regels die mogen ongeorganiseerde, ja het zijn geen evenementen, maar dat schaatsen noemde u als mooi voorbeeld - dat het College dit moet gaan organiseren, maar dan is het georganiseerd en mag het volgens mij niet meer.

00:58:08

De heer Van Kesteren : Nee Voorzitter, ik heb gezegd dat die ongeorganiseerde bijeenkomsten - waaronder de ijspret op de Hoornse plas en het Paterswolsemeer - heel gezellig waren. Dat ging hartstikke goed. Ik wil van het College weten of daar nog veel

besmettingen uit voort zijn gekomen. En zo niet, dan is dat een mooi experiment geweest waarop je weer verder kunt borduren door vergelijkbare bijeenkomsten te gaan organiseren of toe te laten. Is het College bereid om het besluit over bijvoorbeeld die culinaire vier mijl frituurloop en andere evenementen - afgelast vanwege ingebrachte argumenten - op een bepaald moment te herzien? Want per week veranderen de inzichten en zijn er goede resultaten bij andere evenementen in andere steden.

00:59:01

De heer Van Kesteren : Is men dan ook bereid om te zeggen: "Jongens, voortschrijdend inzicht, we moeten hier toch ook maar mee beginnen". Daar hunkeren onze inwoners naar. Ik vind niet dat je daar zo star in moet zijn. Ik ben benieuwd of misschien D66, de de VVD, de Stadspartij - en misschien zijn er meer - gezamenlijk met een Motie willen komen bij de eerstvolgende raadsvergadering. Dat deze dan ook massaal aangenomen wordt om het College te dwingen toch eens wat meer ruimte te geven aan onze inwoners. Dat is eigenlijk mijn inzet. Ik ben benieuwd.

00:59:37

Voorzitter : De heer Sijbolts.

00:59:40

De heer Sijbolts : Dat laatste triggert mij wel, want u roept uw collega's op om een Motie te steunen voor meer vrijheden, waarvan we - volgens mij - de gevolgen niet kunnen overzien. Ik ben geen epidemioloog. De heer Brandenburg wel, dus die kan me daar misschien in helpen. Waar denkt u dan aan? Kunnen we het daar dan op tijd over hebben met elkaar?

01:00:04

De heer Van Kesteren : Ja Voorzitter, ik heb heel goed geluisterd naar de betogen van de Stadspartij, van D66 en van de VVD. Daar werd ik toch wel een beetje blij van. Het was een beetje een nuchter betoog en ik denk dat we daar verder mee moeten. Als we met die partijen - en misschien dat andere partijen zich daarbij kunnen aansluiten - tot een goede Motie komen om dit af te dwingen bij het College, ontstaat er misschien meer ruimte voor de inwoners. Voor iedereen: zowel voor studenten en jongeren, om de heer Brandenburg tegemoet te komen. De deskundigen kunnen ons daarbij helpen. Ik vraag me alleen af of de heer Brandenburg met zijn kennis er niet een SP-verhaal van maakt.

01:00:48

Voorzitter : De heer Van Kesteren, u heeft nog een vraag van mevrouw Jacobs.

01:00:54

Mevrouw Jacobs : Ondanks dat de Partij Voor de Vrijheid natuurlijk voor de vrijheid is, ben ik benieuwd of de heer Van Kesteren het met mijn fractie eens is - afdwingen vind ik altijd een naar woord, daar krijg ik een beetje een allergie van - op het moment dat wij het College oproepen om iets te doen - dat klinkt wat vriendelijker - dan is dat wat onze fractie betreft altijd binnen de kaders die er zijn. Er is natuurlijk geen sprake van dat wij het College oproepen om bijvoorbeeld de terrassen te openen. Wij hebben een raadsvergadering op dertig maart en we kunnen pas oproepen voor één april, maar dan weten we wel of het doorgaat. Dat was ook inderdaad het betoog van mijn fractie: als er kansen zijn, grijp ze dan. Maar wat ons betreft, gaan we niet dingen afwingen die nog niet mogelijk zijn. Ik zou het allerliefst morgen op het terras willen zitten en dat de horeca weer opengaat.

01:01:39

Voorzitter : U heeft uw woordvoering al gedaan.

01:01:41

Mevrouw Jacobs : Et cetera. Bent u dat met mij eens?

01:01:44

De heer Van Kesteren : Het betoog van de VVD sprak mij aan en in zoverre ben ik het eens. Ik wil toch ook even noemen: als de VVD-fractie wel blaft maar niet durft te bijten, dat me dat dan ook tegenvalt. Als raad moet je ook durven bijten. Dan kan je wel zeggen dat dat afdwingen je niet aanspreekt, maar je moet een levendig en gezond debat voeren. Dat mag best wel eens op het scherp van de schede gebeuren. Dat praten met meel in de mond en we moeten het anders formuleren, dan denk ik: jongens, we zitten hier ook om iets te bereiken voor de inwoners.

01:02:19

Voorzitter : Mevrouw Jacobs.

01:02:21

Mevrouw Jacobs : Nu gaat het over woorden en laten we het daar niet over hebben. Maar ik bedoel te zeggen: wilt u nu oproepen tot rebellie tegen landsbeleid, wat volgens mij niet kan? Of zegt u: bent u het met mijn betoog eens en laten we nu voorop lopen in de kansen die er geboden worden?

01:02:36

Voorzitter : De heer Van Kesteren.

01:02:37

De heer Van Kesteren : Voorzitter, ik heb heel duidelijk gezegd dat er voorbeelden van andere steden zijn waar het ook mogelijk is. Dat heeft niks met rebellie te maken. Ik heb ook gerefereerd aan het verhaal van de Stadspartij waarin heel duidelijk werd gezegd dat de wil van de burgemeester niet wet is. Dat er ook nog iets anders kan, waar een raad wel toe kan beslissen. Dat is heel iets anders dan rebellie tegen het landsbestuur of wat dan ook. Maar binnen de mogelijkheden moeten we kijken - als raad - wat er mogelijk is voor onze inwoners om ze toch meer ruimte te geven om bij elkaar te komen en het leven wat leuker en aantrekkelijker te maken. Dat is wat ik bedoel.

01:03:18

Voorzitter : Dank u wel, de heer Van Kesteren. Dan gaan we naar de heer Moerkerk van 100% Groningen.

01:03:22

De heer Moerkerk: Dank u wel, Voorzitter. Ik word redelijk enthousiast van mijn voorganger wat betreft het zoeken naar mogelijkheden om meer te kunnen doen. Maar ik ben toch bang dat we als raad een beetje een tandeloze tijger zijn in dit soort zaken. We kunnen we een motie in elkaar zetten en het B&W oproepen meer toe te staan. Er zijn immers minder besmettingen in absolute en procentuele zin. Maar krijgen we dan niet per kerende post - als er initiatieven gesteund worden - het woord vervoersbewegingen terug waardoor alles gelijk weer neergeslagen wordt. We kunnen hoog en laag springen over wat we willen, maar dat woord vervoersbewegingen is tot nu toe de reden om alles - wat maar uit zichzelf als

experiment ontstaat, wat zich uit de ondernemers zelf ontwikkelt - in deze stad neer te slaan.

01:04:04

De heer Moerkerk: Ik maak me een beetje zorgen over dat we heel veel onze zorgen uiten over jongeren en ouderen. Daar sluit ik me ook volledig bij aan. Alle groepen hebben het zwaar, maar zitten wij wel op de stoel om hier echt serieus wat aan te gaan doen? We moeten - denk ik - het College heel hard oproepen om een grondig signaal te geven naar Den Haag en hopen dat het goed komt. Maar ik geloof niet dat we het College daarna tot de orde kunnen roepen als het woord vervoersbewegingen weer terugkeert. Dus ik hoor hier goeie verhalen. Ik hoop dat dit goed doorsijpelt richting een nationaal overleg, maar ik maak me erg veel zorgen over onze machtspositie in deze fase van deze pandemie.

01:04:45

Voorzitter : Dank u wel, de heer Moerkerk. Dan gaan we naar de heer Brandenburg van de SP.

01:04:49

De heer Brandenburg : Dank, Voorzitter. Mijn fractie heeft alle begrip voor mensen die zeggen: "Wij willen weer meer". Want iedereen - of je nu jong, oud of alleenstaande bent of kinderen hebt die in huis rondlopen - snakt naar meer en naar perspectief. Die oproep begrijpen wij heel goed. Maar daar staat ook wel tegenover dat er een groep is die niet thuiszit en aan het werk gaat. De trein maak je niet via Zoom schoon. De klassen zijn weer open. We hebben al die zorgmedewerkers die dag in dag uit keihard werken en risico's nemen op besmettingen. Daar is er een spanningsveld en moet je als politiek een afweging in maken. Wat weegt zwaarder? Waar leggen wij de accenten op? In heel veel gevallen gaan we daar als gemeente - ik zou haast willen zeggen - gelukkig niet over omdat we gebonden zijn aan wat er vanuit het Rijk kan. Waar we wel-

01:05:53

Voorzitter : U heeft een vraag van de heer Van Kesteren.

01:05:56

De heer Van Kesteren : Voorzitter, ik zou de heer Brandenburg willen vragen: zijn al die jongeren die nu aan het werk zijn, ook niet aan een verzetje toe? Gunt u hen niet dat ze ook eens een leuke bijeenkomst kunnen meemaken en de horeca ingaan? Die snakken daar net zo goed naar. Of ziet u alleen maar een andere groep die dat niet heeft en alleen maar aan het werk zijn?

01:06:17

De heer Brandenburg : Voorzitter, ik kan de heer Van Kesteren uit betrouwbare bron vertellen dat ik heel goed snap dat de wat ouderen jongeren die dag in dag uit thuis werkt, een verzetje nodig heeft. Natuurlijk begrijpen wij dat. Alleen staat daar wel tegenover dat dat bepaalde risico's op besmetting met zich meebrengt die op de langeretermijn weer tot problemen kunnen leiden. Dan is dat een politieke afweging waar wij als gemeente - in het grootste gedeelte van de gevallen - niet over gaan. Waar we wel overgaan, moeten we dan - denk ik - ook goed regelen. Wat mijn fractie betreft, als er nu gesproken wordt over: "We kunnen wellicht richting passen de terrassen en de horeca weer mondjesmaat opendoen", moeten we nu een plan maken zodat dat ook goed kan. Zodat we straks niet ineens weer

worden overvallen door stadscentra die overlopen worden door mensen en we een week later de besmettingscijfers weer zien toenemen en de boel weer dicht moeten gooien.

01:07:12

De heer Brandenburg : Mijn fractie is wel benieuwd of er aan dit plan wordt gewerkt? Is dit plan er al? Kunnen we dat ook met elkaar bespreken? Zodat als we weer opendoen, we dat ook op een manier kunnen doen die duurzaam is en dat mensen dat perspectief hebben. Waar we ook overgaan, zijn de experimenten tot op zekere hoogte. Mijn fractie is op heel veel facetten altijd voorstander van experimenteren, maar we moeten daarbij - wat ons betreft - wel in acht nemen dat er ook heel veel mensen zijn die dagelijks risico's lopen op die besmettingen en dat we de zorg niet moeten overbelasten. Wat ons betreft, past daar wel enige voorzichtigheid bij.

01:07:53

De heer Brandenburg : Verder wil ik ook nog dit zeggen: wij begrijpen dat horecaondernemers zeggen: "Wij willen weer open, want ons bestaansrecht komt ook in gevaar". Dat is ook een lastige tegenstelling die ontstaat tussen het bestaansrecht van een groep ondernemers en de besmettingen. Er is geen horecaondernemer die wil dat de besmettingen weer toenemen. Die wil voort kunnen bestaan met zijn zaak, met zijn bedrijf en ook als persoon. Dus wij vinden ook wel dat als een overheid bepaalt dat een zaak dicht moet, die overheid er ook voor zorgt dat je dat overleeft als ondernemer. Ik weet ook wel dat we daar strikt genomen in Groningen niet honderd procent over gaan, maar toch is dat iets wat mijn fractie wel heel belangrijk vindt.

01:08:36

De heer Brandenburg : Dan over de jongeren. We begrijpen van alle groepen jongeren - studenten, werkende jongeren, wie dan ook - de oproep en vraag om perspectief om meer te gaan doen. Maar wat ons betreft maken we dat ook dieper. Ik zei het in de interruptie richting GroenLinks ook: zeventig procent van de jongeren studeert niet. Die gaat naar een voorbereidende beroepsopleiding. Ook daar zien we een enorme achterstanden ontstaan. Dan mag ik dat misschien geen achterstand noemen van de heer Pechler van de Partij voor de Dieren, maar daar zien we dat mensen nu niet voorbereid worden op een beroep kiezen. Ze kunnen niet uitzoeken wat ze straks willen doen: zij het elektromonteur, zij het bouwvakker of treinschoonmaker, waar ik het vandaag al vaker over heb gehad.

01:09:25

De heer Brandenburg : Die problemen wegen nog veel zwaarder door in de ogen van mijn fractie, omdat dat ook de toekomst van onze werkende jongeren en uiteindelijk van onze werkende ouderen bepaalt. Dus mijn vraag namens mijn fractie is ook wel: hoe kijkt het College daar tegenaan? Is er overleg met de scholen die deze jongeren een opleiding geven? Zijn daar mogelijkheden dat we daar als gemeente extra ondersteuning aan kunnen bieden? Wat ons betreft zou dat meer prioriteit moeten hebben dan een festival van dertig personen.

01:10:00

Voorzitter : Dank u wel, de heer Brandenburg. U heeft nog een vraag van de heer Loopstra.

01:10:05

De heer Loopstra : Ik denk niet dat we dat als gemeente kunnen regelen. Maar vindt u dan

ook dat we een signaal aan Den Haag moeten geven om dat te gaan regelen wat betreft de ondersteuning van mensen die wat langere tijd nodig hebben om zulke zaken te doen? Laten we ook niet vergeten dat als voor iedereen straks gaat gelden dat we een half jaartje extra doen, de schade ook beperkt kan blijven.

01:10:32

De heer Brandenburg : Voorzitter, ben ik het helemaal over eens met de heer Loopstra, ondanks dat die geen vraag stelde.

01:10:36

Voorzitter : Dat is opmerkelijk.

01:10:38

De heer Brandenburg : Ja, maar ik ben het met hem eens. En dat dit een signaal naar landelijk is, laten we wel wezen, dit hele debat was een signaal naar de landelijke verkiezingen.

01:10:46

Voorzitter : Daar wil mevrouw Bloemhoff ook nog wat over zeggen.

01:10:50

Mevrouw Bloemhoff : Dank u wel, Voorzitter. Er was een soort experiment waarbij we af en toe mochten inbreken maar ik denk dat het ook even moet. Het gaat over de onderwijsraad en ik moet zo weer weg naar een ander debat van uw raad. Er is een nationaal plan onderwijs voor die extra ondersteuning en extra lang een opleiding doen. In het hoger onderwijs wordt daar ook in voorzien, volgens mij. Die krijgen extra studiefinanciering omdat ze ook extra lang les zouden moeten hebben. Als het gaat om de overgang van de groep achters naar de middelbare scholen, kijken we met kansrijk adviseren hoe we ze toch op een zo hoog mogelijk niveau kunnen laten instromen. Het vraagt ook echt wat voor middelbaar onderwijs.

01:11:34

Mevrouw Bloemhoff : Er zitten elementen in het nationaal plan onderwijs die hier zeer aan raken en waar we ook mee bezig zijn. Ik wou ook nog even van de gelegenheid gebruik maken om te reageren op die vragen voor ruimtes voor onderwijs en studie. Daar was vanuit de raad - terecht denk ik ook - aandacht voor. Op dit moment hebben we als gemeente geïnventariseerd welke grote locaties we mogelijk beschikbaar zouden kunnen stellen hiervoor. Het Forum is al eerder genoemd voor studieplekken. Maar ook Martiniplaza en Oosterpoort zijn bereid om ruimtes beschikbaar te stellen. Op dit moment wordt binnen het onderwijs geïnventariseerd - bij de middelbare scholen bijvoorbeeld - welke scholen hier gebruik van willen maken, zodat we leerlingen op middelbare scholen zoveel mogelijk fysiek naar school kunnen laten gaan.

01:12:21

Mevrouw Bloemhoff : Daarbij geef ik wel aan dat het heel lastig is om voldoende docenten te vinden. Het is niet alleen een ruimtegebrek, maar als je kleinere klassen hebt en je moet ook nog online lesgeven kunnen we niet zomaar een blik docenten opentrekken. Ik denk dat iedereen - die het onderwijs volgt - dit ook weet. Ik geef ook nog even door dat we vandaag gesproken hebben met de mbo-instellingen. Zij geven aan: "Gelukkig zijn we weer meer open, maar het is wel heel spannend om op dit moment voldoende docenten te krijgen voor

het hele mbo omdat de klassen kleiner zijn. We hebben meer mensen nodig". Daar zit op dit moment een spanningsveld. Maar geloof mij: er wordt op dit moment alles aan gedaan om zoveel mogelijk ruimtes te bieden zowel voor studieplekken als voor zoveel als mogelijk het kunnen openstellen van het middelbaar onderwijs. Dat zijn een paar zaken waar we nu mee bezig zijn, Voorzitter.

01:13:17

Voorzitter : Dank u wel, mevrouw Bloemhoff. Succes verder vandaag.

01:13:20

Mevrouw Bloemhoff : Dank u wel.

01:13:21

Voorzitter : Dan gaan we naar mevrouw Berenschot van Student en Stad.

01:13:26

Mevrouw Berenschot : Dank u wel, Voorzitter. Mijn fractie is - denk ik - begrijpelijkerwijs voorstander om alles op alles te zetten om te kijken hoe wij zo snel mogelijk dingen meer los kunnen laten om de inwoners van onze gemeente meer ruimte gegeven. Vanochtend in een sessie over het gezondheidsbeleid werd ook gezegd: "Waar ouderen vooral geraakt zijn door het virus, worden jongeren vooral geraakt door de pandemiemaatregelen". Een lockdownfeestje in een flatje in Selwerd is nu eenmaal anders dan in een vrijstaand huis in Helpman. Wij merken om ons heen dat de druk onder jongeren steeds meer oploopt. Een goed voorbeeld hiervan is de demonstratie die op dit moment gaande is op de Vismarkt, als die nog steeds gaande is trouwens. Maar ook al eerder is uit onderzoek gebleken dat veel studenten en andere jongeren hun leven op dit moment een dikke onvoldoende geven en meer angst- en depressieklachten ervaren.

01:14:11

Mevrouw Berenschot : Dit zijn dan de gemiddelde cijfers en dat zal niet voor iedereen gelden. Maar ik wil graag een poging doen uit te leggen hoe deze crisis zijn effect heeft op mijn generatiegenoten. Veel van mijn leeftijdsgenoten zitten al een jaar - bijna - vaak hele dagen op hun kamer en zien vooral huisgenoten, als ze die al hebben. Maar waar huisgenoten in de eerste lockdown echt nog werden gezien als gezellig, hoor ik nu steeds vaker de ergernissen om me heen omdat ze al te lang op elkaars lip zitten. Zo vertelde een vriendin van mij dat ze maar even een paar dagen naar haar ouders ging, omdat ze helemaal gek werd van haar te luidruchtige huisgenoot. Een andere vriendin vertelde dat ze het lastig vindt dat haar huisgenoot altijd alles samen wil doen en zij af en toe liever met haar vriend of alleen is. Ik hoor ook van veel vrienden - die het afgelopen jaar zijn begonnen met werken - dat ze moeite hebben met hun draai te vinden in hun eerste baan omdat ze hun collega's niet zo goed kennen en niet op een makkelijke manier even een vraag kunnen stellen.

01:15:05

Mevrouw Berenschot : Als laatste zeggen studenten echt veel last te hebben van de avondklok omdat juist de avond voor hen een moment is om naartoe te werken overdag. Ze halen daar dan ook de motivatie vandaan om te studeren. Overdag hard werken aan je studie wordt beloond door lekker te ontspannen 's avonds met huisgenoten of met vrienden. Als je om negen uur 's avonds thuis moet zijn, wordt dat wat lastiger. Deze verhalen hoor ik niet alleen van studenten en starters, maar ook mijn scriptiebegeleidster uit

haar zorg over de eerstejaars die zij lesgeeft. Voor de studenten die vanuit zichzelf al wat extravertter zijn, levert online les niet direct zoveel problemen op. Maar juist voor de wat introvertere studenten is het online moeilijker om contact te maken met medestudenten of de docent, waardoor het risico op sociaal isolement of achterstand in studie best wel wordt vergroot.

01:15:54

Mevrouw Berenschot : Als laatste wil ik ook nog benoemen dat het meespeelt dat er bij veel studenten en jongwerkenden, ook al zorgen waren voor corona over de toekomst. Juist deze doelgroep wordt dus wel extra hard geraakt - wat ons betreft - door de continue stroom van negativiteit over de verscheidende crisis, waar zij mogelijk voor moet opdraaien. Voor velen van hen zou het dus helpen als ze vanuit de overheid wat meer zouden horen dat ze op steun van de overheid kunnen rekenen en dat alles op alles gezet gaat worden om hen te ontzorgen. Dat zou voor nu bijvoorbeeld betekenen dat je actief gaat kijken hoe we zoveel mogelijk kunnen versoepelen, met name voor de groepen die het het hardst nodig hebben. Zo zijn studenten in Groningen bijzonder goed georganiseerd, dus ik zou me kunnen voorstellen dat je met verenigingen in gesprek gaat hierover. Dat differentiëren in beleid lijkt misschien voor sommigen wat oneerlijk, maar doet -wat ons betreft - vooral recht aan de verschillen in leefomstandigheden en mentale weerbaarheid van de verschillende groepen.

01:16:50

Voorzitter : U hebt een vraag van mevrouw Jacobs.

01:16:53

Mevrouw Jacobs : Dank u wel, Voorzitter. Ik ben benieuwd wat u verstaat onder differentiëring en wanneer u dat dan voor u ziet? Volgens mij laat de Rijksoverheid op dit moment geen differentiatie toe. Bent u het met mij - en een aantal anderen - eens dat het onhandig is om te zeggen wie het meest getroffen is, omdat er in alle groepen mensen zijn die heel hard getroffen zijn?

01:17:18

Voorzitter : Mevrouw Berenschot.

01:17:19

Mevrouw Berenschot : Ik kan me voorstellen dat dat wel vervelend is om te horen. Zoals ik wel al uitlegde, vind ik het wel een verschil - en ik geloof dat iemand anders dat hier ook al benoemde - in hoe je met dit soort dingen om kan gaan. Als je het jonger bent, is dat toch vaak wel wat lastiger omdat je nog niet die mentale weerbaarheid hebt. Ik geloof zelfs dat we dat op dit moment in zeker mate ook al doen. We hebben sowieso meer vrijheden voor kinderen, jongeren onder de achttien. Dus wat mij betreft, trekken we die lijn wat te hard. Ook als je achttien of negentien bent, is het niet zo makkelijk te stellen dat je er dan veel beter mee om kan gaan. Ook sporten doen we nu wel tot en met zesentwintig, geloof ik. Ik denk dat het dus wel mogelijk is, maar het is wel een politieke wil.

01:18:22

Voorzitter : U heeft een vraag van de heer Brandenburg.

01:18:26

De heer Brandenburg : Dank Voorzitter. U zegt: "Misschien moeten we met bepaalde verenigingen gaan kijken of we hen kunnen betrekken bij mogelijkheden tot

versoepelingen". Dan doelt u op studentenverenigingen. Nu hebben wij één studentenvereniging in Groningen die toch - in het afgelopen half jaar tot jaar - heeft laten zien dat ze niet zo nauw neemt met het naleven van de coronaregels. Vindt u dat nu daadwerkelijk - en dan heb ik het natuurlijk over Vindicat voor de mensen thuis - een goede partner om mee te gaan kijken hoe we meer mogelijk kunnen maken? Hoe gaan we om met al die studenten die niet zijn aangesloten bij een vereniging?

01:19:03

Voorzitter : Mevrouw Berenschot.

01:19:07

Mevrouw Berenschot : We hebben ongeveer tweehonderd studentenverenigingen in Groningen. Dan heb ik het niet over studenten- en gezelligheidsverenigingen, maar ook over sportverenigingen, studieverenigingen, allerlei studentengenootschappen. Het lijkt me oneerlijk als de rest zou worden afgerekend op het gedrag van eentje. Het lijkt mij juist mooi om met die mensen in gesprek te gaan, want die hebben heel erg goed zicht op deze doelgroep. Afgelopen week was - volgens mij - in het nieuws dat C-verenigingen in de RUG hebben opgeroepen om wat meer ruimte te geven. De RUG heeft daar ook naar geluisterd en meer plekken opengesteld in de UB bijvoorbeeld. Ik denk dat dat best wel goede manieren zijn om te kijken hoe we die jongeren nu verder gaan helpen.

01:19:48

Voorzitter : De heer Brandenburg nog.

01:19:50

De heer Brandenburg : Dan begrijp ik de vraag van mevrouw Berenschot wat beter. Dan kan ik me er wel deels in vinden, maar zullen we dan ook concluderen dat we Vindicat daar niet bij uitnodigen?

01:20:01

Mevrouw Berenschot : Dat zou ik niet zo snel zeggen. Je kan altijd met ze in gesprek gaan. Dat zou ik ook graag een keer van de SP willen zien, want dat hebben ze volgens mij nog niet gedaan. We kunnen daarna nog besluiten wat we doen.

01:20:12

Voorzitter : De heer Brandenburg.

01:20:14

De heer Brandenburg : Dat is niet waar. Mijn fractievoorzitter - Jimmy Dijk - is bij Vindicat geweest. Heeft in dat hol van hun gezeten. Heeft met ze gesproken naar aanleiding van de zaken die destijds in de pers zijn geweest. Dus dit is de grote flauwekul die mogelijk is.

01:20:28

Voorzitter : Mevrouw Berenschot, vervolgt u uw betoog.

01:20:32

Mevrouw Berenschot : Ik ben blij dat te horen. Dat vind ik een goede beweging van de heer Dijk. Om nog even bij Vindicat te blijven: zij hebben tweeduizend leden en om ze dan volledig uit te sluiten, lijkt me misschien ook weer wat hard. Ik denk dat het vooral goed is om te horen of zij zelf misschien goede oplossingen kunnen vinden. Dat was mijn woordvoering.

01:21:06

Voorzitter : Dan voor de woordvoering, de heer De Haan, CDA.

01:21:08

De heer De Haan : Voorzitter, ik kan het wel kort houden. De meeste punten die ik had, had ik wel ongeveer tijdens mijn interrupties verbruikt. U heeft daarin ook wel kunnen merken dat mijn fractie wat voorzichtig is op dit vlak. Ik kan me op zich ook wel goed vinden in het verhaal van de heer Loopstra en ook wel een beetje in een combinatie met de heer Brandenburg. Zij laten beiden wel zien dat alle groepen er last van hebben. Dat we het niet per se vandaag alleen maar over de jongeren moeten hebben. De heer Loopstra heeft ook een goed en mooi betoog gehad over - volgens mij - de negenentwintig procent alleenstaanden die er ook zijn. Alleen klopt het rekensommetje volgens mij net niet helemaal.

01:21:49

De heer De Haan : Maar mijn fractie is dus iets voorzichtiger en ik denk dat het belangrijk is dat we het vandaag erover hebben, ook om die urgentie te laten zien naar al die mensen die het moeilijk hebben in ons land: de ondernemers en ook de jongeren. Ik denk dat het positief is dat we als overheid al een hele hoop doen. Er zijn voor ondernemers gigantische steunpakketten - wat natuurlijk niet voldoende is om alle schade te beperken - maar er wordt verschrikkelijk veel geld uitgegeven. Over het sporten heb ik het ook al gehad: het is nu weer mogelijk. Je ziet dat een hele hoop jongeren er weer van genieten en het is fijn om met elkaar lekker op het veld te staan, in ieder geval bij mij voetbalclub.

01:22:36

De heer De Haan : Er wordt vandaag heel veel over experimenten gesproken. Ik denk dat we moeten uitkijken dat niet straks alles een experiment wordt. We moeten zorgen dat we de besmettingscijfers - vandaag gehoord dat ze de gunstige kant opgaan - zo kunnen houden, zodat we ook weer sneller kunnen gaan versoepelen. Ik vond dat de burgemeester het ook wel goed zei. Waarschijnlijk nog vier maanden de tanden op elkaar. Wat mijn fractie betreft, is dat ook wel een beetje het gevoel. Ik wil ook waardering uitspreken voor onze burgemeester. Het zou voor de burgemeester makkelijk zijn om wat populistische dingen te gaan roepen: "Alles kan en dingen kunnen openen". Ik zie dat de burgemeester niet altijd de makkelijke weg kiest door te kiezen om sommige dingen niet te doen om ons te beschermen. Dat vind ik ook wel weer een mooi signaal.

01:23:31

Voorzitter : U heeft een interruptie van de heer Nieuwenhuijsen.

01:23:33

De heer Nieuwenhuijsen: Ik houd het heel kort, Voorzitter. De heer De Haan zegt: "We moeten opletten dat we niet volop gaan experimenteren". Deze situatie is één groot experiment: de sociale beperkingen en de maatregelen die we allemaal moeten nemen. We weten helemaal niet wat daar allemaal de gevolgen van zijn. We hebben het er hier met elkaar over. Maar het is niet zo dat de keuzes die gemaakt worden of laten we zeggen, de status quo, geen keuze is. Daar is ook al eerder aan gerefereerd en wil ik wel eventjes benadrukken. Ik wil daar ook even uw reactie op vragen: bent u het met mij eens dat dit alles - wat we nu in stand houden - ook een keuze is?

01:24:15

Voorzitter : De heer De Haan. Ik ben dat met de heer Nieuwenhuijsen eens. Ik zag wel een tendens tijdens de discussie. Het schaatsen was een experiment. Het frituurlopen was een experiment. Er was een experiment voor voetbal, voor horeca. Alles werd een experiment. In het land lopen er al een aantal mooie experimenten op het gebied van evenementen. Laatst was er een mooi dancefeest en een voetbalwedstrijd. Er gebeurt al van alles. Ik denk dat we moeten uitkijken om niet alles - wat we hier straks in Groningen gaan doen - onder het mom van een experiment gooien. Die tendens zag ik een beetje. Dus vandaar mijn punt.

01:24:54

Voorzitter : U heeft een interruptie van de heer Moerkerk.

01:24:57

De heer Moerkerk: Dank u, Voorzitter. Meneer De Haan, u geeft aan dat er een welzijns crisis is. Maar wat gaat u als lokaal politicus met uw lokale bevoegdheden die u heeft nu concreet doen aan een oplossing te zoeken om verlichting te brengen?

01:25:16

Voorzitter : De heer De Haan.

01:25:17

De heer De Haan : Als lokaal politicus hebben we samen - en ook al vragen gesteld - met het College gekeken naar die website - waar het College nu mee bezig is - waar alle activiteiten zijn. Tuurlijk kijken we ook naar wat er wel kan. Maar laten we vooral binnen de grenzen van landelijk blijven. Laten we ook niet doorslaan in alles een experiment te noemen. Dat is mijn hele punt. Voor de rest denk ik dat ik alles wel heb gezegd.

01:25:42

Voorzitter : Dank u wel, de heer De Haan.

01:25:45

De heer Loopstra : Voorzitter.

01:25:46

Voorzitter : Nee, ik ga naar de heer Sijbolts voor zijn woordvoering.

01:25:49

De heer Sijbolts : Dank u wel, Voorzitter. Iedereen wordt getroffen door de coronacrisis en dat heeft impact op iedereen. Niemand wordt daarbij ontzien. Het is dan ook goed dat er hier aandacht gevraagd wordt voor de impact op de samenleving. Het gesprek moet daarover gevoerd worden en dat is via dit debat ook alleen maar goed. Nu hebben we het er als raad een keer wat breder over en die behoefte was er, is er en zal er ook blijven. Wat mijn fractie betreft - en ook wat mij persoonlijk betreft - is het in dat opzicht goed dat de gemeenteraad zich hier in meerderheid niet tegen de landelijke maatregelen uitspreekt. Die niet in twijfel trekt, maar juist zoekt met elkaar naar wat wel kan en wat mogelijk is. Daarbij hebben wij als gemeenteraad ook oog voor de verschillende signalen uit de samenleving.

01:26:43

De heer Sijbolts : Daarbij is geen ranking nodig of mogelijk, want dat leidt uiteindelijk ook niet tot een inclusieve samenleving. Ja, we moeten samen uit de crisis maar daarmee moeten we niet in hokjes gaan denken. In die zin sluit ik me ook wel aan bij wat de heer

Brandenburg van de SP heeft gezegd als het gaat over ZZP'ers en ondernemers: door de landelijke regelgeving worden zij gedupeerd. Die riep op tot een ruimhartige vergoeding en daar kan ik mij wel achter scharen. Maar uiteindelijk moet iedereen ruimhartig vergoed worden en daarom liever geen ranking. Er is het een en ander gezegd over fieldlabs experimenten. We zijn het daarmee eens: dat biedt perspectief. Maar richting de heer Van Kesteren zou ik willen zeggen: "Dat gaan wij niet afdwingen". Dat heeft niet onze voorkeur want daar zitten risico's aan en daar kom ik daar straks op terug.

01:27:48

De heer Sijbolts : De wil van de burgemeester is geen wet. Zolang we binnen de landelijke kaders en regelgeving blijven, kan deze raad ook best besluiten om iets anders te vinden dan wat de burgemeester vindt. Meer ruimte mag, maar niet afwijkend van de landelijke regels. Want dan lopen we niet alleen kans op bijvoorbeeld een aanzuigende werking wanneer wij hier experimenteren met leuke evenementen, maar er is ook een risico op verspreiding en vergroting van het aantal besmettingen. Zeker wanneer het vaccinatieprogramma nog niet eens op de helft van het verwachte aantal inentingen is. Hoe gaan we verder wanneer er ruimte is voor lokaal perspectief? Dat is nodig, maar vooral lastig om nu te geven. Wij denken dat we niet moeten kijken naar wat niet kan, maar naar wat wel kan. En ik denk dat dit debat daar al een goede bijdrage toe levert. Dank u wel.

01:28:48

Voorzitter : U heeft nog een vraag van de heer Van Kesteren.

01:28:53

De heer Van Kesteren : Voorzitter, ik zou de Stadspartij willen vragen: als we van dat afdwingen nu eens maken dat we het College verleiden, zou dat wat zijn?

01:29:04

Voorzitter : De heer Sijbolts.

01:29:07

De heer Sijbolts : Ik houd niet zo van politieke verleiding, moet ik eerlijk zeggen. Daar word je volgens mij niet altijd gelukkiger, gezonder en groener van. Dat laatste zal de heer Van Kesteren niet erg vinden dat dat niet gebeurt. Op zich begrijp ik wel wat u wil. U wil kijken wat we lokaal extra kunnen doen om onze inwoners en ondernemers tegemoet te komen. U heeft daar de laatste raadsvergadering ook een Motie over ingediend om een half uurtje gratis parkeren. Als u aan dat soort dingen denkt, willen wij daar graag aan meewerken want dat levert - wat ons betreft - geen risico's op. Ja, we hebben een discussie gehad over de financiële risico's maar die zien wij niet. We zien het als een compensatie die de gemeente makkelijk zou kunnen doen. Dus als u in die richting denkt, doen wij daar graag aan mee.

01:29:58

Voorzitter : Nog even kort, de heer Van Kesteren en dan gaan we naar het College.

01:30:01

De heer Van Kesteren : Voorzitter, ik denk in die richting. Misschien kunnen de Stadspartij en de PVV - en andere partijen - de koppen bij elkaar steken zodat we dan ook tot zaken komen. Dat lijkt mij hartstikke mooi. Voelt u daar wat voor? Misschien de heer Loopstra van de PvdA ook? Dat is de grootste partij en die hebben we nodig dan.

01:30:19

De heer Sijbolts : Mijn ervaring is dat het met de heer Van Kesteren meestal prima zaken doen is. Maar helaas zijn er wel eens partijen die dat anders zien. Ik bedoel: de goede ideeën die wij dan in zo een Motie voeren, worden niet altijd aangenomen. Maar we hebben nog bijna vier weken, dus dit zou toch moeten lukken.

01:30:37

De heer Van Kesteren : Helaas dualisme.

01:30:39

Voorzitter : Dank u wel de heer Van Kesteren. Dank u wel de heer Sijbolts. We gaan naar het College. Wie mag ik van het College het eerste het woord geven? Mevrouw Diks, gaat uw gang.

01:30:59

Mevrouw Diks: Ik zal ook - waar dat van toepassing is - een aantal dingen aangeven vanuit de portefeuille van mevrouw Jongman. Ze heeft een aantal dingen meegegeven en ze is hier vanmiddag niet bij, wat u wellicht opgevallen zal zijn. Het is goed om aan te geven dat wij als College - en dat heeft de burgemeester straks ook al aangegeven - ons enorm goed kunnen inleven in de zorgen die ook bij de raad leven: de gevolgend en de situatie rondom corona. Op zich is dat helemaal geen nieuwtje. Net als iedereen - denk ik eerlijk gezegd, we gaan geen contest beginnen over wie het het ergste heeft - zijn ik en mijn collega's - en ik spreek even voor mijn collega's - het ook allemaal zat met die coronasituatie. Alle maatregelen en beperkingen zijn ingewikkeld en die zijn voor iedereen ingewikkeld.

01:31:54

Mevrouw Diks: Misschien een opmerking over de portefeuilles waar ik me ook druk over maak als het gaat om jongeren: ik denk dat we in die zin wel een soort van onderscheid - als je dat al zou willen - zouden kunnen maken. Ik redeneer even vanuit mezelf: ik ben vijfenvijftig. Of ik iets meemaakte op mijn éénenvijftigste, drieënvijftigste of vijfenvijftigste, is voor mij nu wel een soort een grijze blur. Daarmee bedoel ik te zeggen dat het allemaal een soort van dezelfde jaren zijn. Dat is echt geen vergelijking met als je vijftien, zestien of zeventien bent. Dat zijn jaren die niet meer terugkomen. Je kunt niet op je drieëntwintigste je zestiende over gaan zitten doen. Dat vind ik in die zin - nogmaals niet om de ene zieliger te vinden dan de andere - wel een periode in je leven wat je niet opnieuw kan doen.

01:32:44

Mevrouw Diks: Ik, wij kunnen - zoals we hier zitten - wel terugkijken. Wij zijn al uit eten geweest. Wij hebben al gereisd. Wij hebben al die dingen al gedaan. Als je - nogmaals - een puber of een jongvolwassene bent, ging je net op weg om die dingen te doen en word je gestuit door corona. In die zin zie ik daar wel een verschil. Dat is ook één van de redenen waarom we met z'n allen - het Kabinet overigens ook - zo ontzettend inzetten op jongeren, om ze toch actief bij de samenleving te houden. Ze kansen en mogelijkheden te geven om toch - met al die beperkingen die er zijn - in actie te kunnen komen. Om een redelijk relatieve vrijheid te hebben. Eén van de dingen waar we ons mee bezig hebben gehouden, is het oprichten van die website Gron. Ik heb u daar al eerder op gewezen. Dat was een actie/een mogelijkheid om jongeren nog meer te betrekken bij de samenleving vanuit de kerstperiode. Ook op aanraden - instigatie zelfs - van uw raad. We hebben gezien dat het na

de kerstperiode nog niet klaar was en hebben we het verlengd. Gaandeweg hebben we gezegd: "Dit is een hartstikke leuk platform voor mensen om elkaar te ontmoeten. Om aan nieuwe activiteiten mee te doen".

01:34:01

Mevrouw Diks: Een bijzonder voorbeeld en zeer succesvol op de website, is de escape room die ook met allerlei teams en clubjes wordt gedaan. Het is zeer aan te bevelen en is niet perse alleen voor jongeren. Er zijn genoeg mogelijkheden en daarstraks in de persconferentie hebben we aangegeven dat we dat nu gaan verleggen tot aan de zomer. We roepen ook allerlei clubs en organisaties in onze gemeenschap op: bijvoorbeeld de Jimmy's, Vrijdag of studentenverenigingen. Daar zit geen limiet aan en iedereen met een goed idee voor de website, kan zich ook aanmelden en wordt daar door ons van harte voor uitgenodigd. Daar is extra geld beschikbaar voor gesteld en dat kunnen we - du moment- gaan inrichten.

01:34:47

Mevrouw Diks: Dat is een zaak die we met elkaar kunnen doen. Ik snap heel goed dat een aantal van u zegt: "Het zou zoleuk zijn als de terrassen en de horeca weer open konden". Ik merk dat dat ook wel een enorm gemis is in sociaal opzicht. U zult begrijpen dat dit College - en de burgemeester heeft het daarstraks ook al gezegd - niets gaat doen wat niet past binnen het Rijksbeleid. Dat zal voor u geen verrassing zijn. Wat wel zo is, is dat u een oproep doet om alles klaar te zetten voor het moment dat er eventueel weer wat meer kan. Stel: je kan met grotere groepen bij elkaar zitten of komen, je kan buiten wat meer doen. Met al dat soort varianten - die u daarstraks genoemd hebt - zijn wij intern op allerlei plekken mee bezig om aanhoudend in de startplekken te staan. Dus wij staan klaar om alles op dat moment voor te bereiden.

01:35:47

Mevrouw Diks: De heer De Rook zal daar verder op ingaan en heeft daar ook een aantal voorbeelden voor, zodat we niet - op het moment dat het één en ander weer mag - nog met elkaar moeten gaan bedenken hoe we dat gaan doen. We zorgen dat we klaarstaan. Eén van de zaken die vanuit de portefeuille van mevrouw Jongman mag meegeven, is dat er heel veel sportverenigingen op allerlei manieren in de problemen zijn gekomen, ook financieel. Er is een sportloket in het leven geroepen en verenigingen kunnen daar zich aanmelden. Ik roep hen op en ook u in uw netwerk: wijs hen op die mogelijkheid zodat ze niet voor zichzelf gaan zitten tobben. Wij hebben in de organisatie heel veel mensen klaarstaan om verenigingen, ondernemers, burgers te helpen met vragen en adviezen.

01:36:41

Mevrouw Diks: We proberen zo goed als mogelijk dat sportaanbod in stand te houden. We stellen ook geld beschikbaar om verenigingen te ondersteunen en laat verenigingen - die in nood zijn of op weg zijn naar in financiële nood zittten - zich alsjeblieft melden bij deze gemeente, want dan gaan we met elkaar kijken.

01:37:01

Voorzitter : U heeft een vraag van de heer De Haan.

01:37:03

De heer De Haan : Dank u, Voorzitter. Een korte vraag: weet u ook van mevrouw Jongman hoeveel verenigingen zich al hebben aangemeld?

01:37:11

Mevrouw Diks: Dat is nu weer heel gemeen van u. Het is een beetje voor mij voorbereid wat ik hierover zou kunnen zeggen en dit specifieke punt staat er niet bij. Maar het is - denk ik - goed als we daar even schriftelijk bij u op terugkomen. U heeft ook een aantal zaken gevraagd aan ons. Ik stel voor dat wij de vragen - waar we nu geen antwoord op kunnen geven - heel snel schriftelijk aan u doen toekomen of over een aantal weken in een vergelijkbaar debat. Waarbij we u misschien ook wat mee kunnen nemen in wat er allemaal al gebeurd is. U weet dat het Kabinet heel veel steunpakketten beschikbaar heeft gesteld. In december nog die achtenvijftig miljoen specifiek voor jeugd en jongeren. Laatst weer die tweehonderd miljoen voor onderwijsachterstanden, voor jeugd en welzijnsactiviteiten. Daarvan is nu nog niet bekend hoeveel Groningen daarvan krijgt.

01:38:08

Mevrouw Diks: Intern zijn wij al aan het bedenken wat wij daar ongeveer mee zouden willen doen, maar dat kunnen we nu nog niet specifiek aangeven. Voor het sociale domein hebben we een zogenaamde impactanalyse gemaakt en die gaan we ook aan uw raad beschikbaar stellen om u zo mee te nemen in al die getallen. Dat deze helder zijn in deze gemeente en waar wij al mee bezig zijn als het gaat om: de participatiewet, de Buig, jeugd, enzovoort. Dat zou ik graag voor u willen doen. We komen terug op de specifieke vraag van de heer De Haan. Misschien nog één opmerking mijnerzijds en dan graag snel door naar andere: daarstraks hebben we de TONK gepresenteerd, Tijdelijke regeling Ondersteuning Noodzakelijke Kosten. Wij doen aan alle kanten ons best om inwoners in alle varianten - ook ondernemers - zo goed mogelijk te ondersteunen, door: TOZO, NOW en nog allerhande regelingen. Toch zien we dat een aantal mensen nog door het ijs zakt.

01:39:18

Mevrouw Diks: Dat komt omdat de bodem van de schatkist bij de meeste ondernemers ondertussen al volop in beeld kwam. Tot mijn schrik hoor ik van veel mensen dat ze ook al aan de studiepotten van hun kinderen begonnen zijn. Dat moeten we allemaal niet hebben. Dat zag het Kabinet natuurlijk ook en daarom is er voor deze gemeente één komma zeven miljoen beschikbaar gesteld daarom is er in ieder geval voor deze gemeenten 1,7 miljoen euro beschikbaar gesteld voor noodzakelijke kosten van bestaan om mensen - bovenop alle regelingen die er al bestaan - te ondersteunen. Die noodzakelijke kosten weten we min of meer te specificeren. Daar hoort een draagkrachtregeling bij. We baseren het op de bijzondere bijstand. We hoeven niets nieuw in te richten en we kunnen vandaag beginnen met die TONK. Dus aan iedereen die in financiële problemen zit of dreigt te komen: meldt u zich bij de gemeente. We zullen ook straks even de link naar die website twitteren.

01:40:18

Mevrouw Diks: Deze specifieke TONK-regeling werkt vanaf één januari. We werken dus met terugwerkende kracht. U hoeft niet per se vandaag al te reageren en het loopt tot één juli. Wij doen aan alle kanten ons best om ondernemers en inwoners zoveel mogelijk te ondersteunen, maar alles binnen het kader dat het Rijk ons heeft gesteld. Dit wat mij betreft.

01:40:42

Voorzitter : Ik ga gauw naar wethouder De Rook.

01:40:45

De heer Loopstra : Even nog.

01:40:46

Voorzitter : Heeft u een korte vraag?

01:40:48

De heer Loopstra : Een informerende vraag aan de wethouder. Er is een fonds wat aansluit bij de bijzondere bijstand voor mensen die nu extra in de problemen komen. Dat vind ik prima. Alleen: wordt er een onderscheid gemaakt? Er zijn natuurlijk ook mensen in deze gemeente die op andere gronden in financiële problemen komen. Is er straks een verschil tussen mensen die door corona in problemen komen en mensen die op een andere manier in problemen komen?

01:41:21

Mevrouw Diks: Het allerkortste antwoord is: nee. Deze TONK-regeling staat open voor iedereen die nu in de problemen komt en noodzakelijke kosten van bestaan niet meer kan dragen. Het maakt niet of je ondernemer bent en of je heel rijk bent. Het heeft niets met inkomen te maken. Het kan zijn dat je nog voldoende assets hebt: een huis en allerlei eigendommen. Ook dan kijken we of je noodzakelijke kosten van bestaan hebt die je niet kan dragen. De clu van deze TONK-regeling is voor een deel ook om ervoor te zorgen dat mensen die nu nog een onderneming hebben, niet de bedrijfsmiddelen van die onderneming gaan verkopen om eten te kopen. We willen dat du moment we weer open en verder kunnen, mensen hun bedrijf nieuw leven in kunnen blazen en niet vervolgens al hun machinerie of anderszins hebben verkocht. Ik denk dat dit op zich voldoende is. Op de website wordt het ook nog uitgeduid en anders kunnen we daar schriftelijk nog eens op terugkomen.

01:42:20

Voorzitter : Wethouder De Rook.

01:42:20

De heer De Rook : Voorzitter, ik zou graag willen beginnen met een beetje een persoonlijke noot bij dit debat. Met name over het experimenteren en het thema mentaliteit. Ik zou iets concreets willen zeggen over de vragen die gesteld zijn over het Forum en over de studieplekken. Voor ik antwoord geef op al uw vragen, denk ik dat dit debat van grote waarde is. Als gemeentebestuur hebben we op verschillende fracties gezegd. Er zijn nu een aantal landelijke richtlijnen waar we ons allemaal aan te houden hebben. Tegelijkertijd hebben wij als bestuursorgaan - uw raad en wij als College - een positie, maar welke eigen positie heb je daar nog in? Wij voeren uit wat er van ons gevraagd wordt, maar tegelijkertijd horen, zien en beleven wij ook van alles. De vraag: hoe doe je dat goed met al die signalen die uit de samenleving komen en zich lang niet altijd verhouden met het landelijke beleid? Hoe zorg je ervoor dat je tegelijkertijd de wet netjes naleeft en invulling geeft aan de solidariteit die past bij de corona-aanpak die Nederland heeft? Dat we allemaal moeten meedoen is ook één van de meest ingewikkelde puzzels.

01:43:25

De heer De Rook : We ervaren die allemaal zelf, ook ik dagelijks in mijn eigen werk. Het is niet goed dat we die puzzel allemaal individueel proberen te leggen. Het is niet goed dat we

allemaal proberen om die puzzel te leggen en de buitenwereld er niet zoveel van hoort. Dit gesprek draagt er aan bij dat men ook ziet welke dilemma's er op het lokaal bestuur afkomen en tussen welke dingen we moeten laveren. Het mag allemaal niet, maar we zien wel dat het nodig is. We hebben ook nog allemaal onze eigen ideeën over hoe het slimmer en beter zou kunnen. Dat is nu het ingewikkelde. Ik denk dat het heel erg goed is dat we dat naar elkaar uitspreken, zodat de buitenwereld ook ziet hoe de lokale politici daarmee worstelen. En ook invulling geven aan die verschillende verantwoordelijkheden die hierin samenkomen.

01:44:06

De heer De Rook : De burgemeester heeft het ook al gezegd en dat geldt voor het hele College: "Wij zijn terughoudend om publiekelijk onze eigen opvattingen te ventileren over corona en het Kabinet van onze eigen regering. Is dat omdat het College daar geen opvatting over heeft? Nee, dat is niet zo. Maar wij zien dat een onderdeel van die aanpak - ik noemde net de solidariteit al - niet gebaat is bij allerlei burgemeesters, wethouders en andere lieden die publiekelijk - in talkshows en kranten - gaan vertellen dat het allemaal niet deugt. Over het algemeen verandert er weinig aan de aanpak, maar het draagvlak, de woede en het onbegrip neemt alleen maar toe. Vanuit de verantwoordelijkheid die we ook hebben over welzijn, steun en perspectief zien, is dat net een destructieve aanpak.

01:44:45

De heer De Rook : De heer De Haan zei dat: "Je hebt dan een mooie artikeltje in de krant", en dan zeggen de lokale ondernemers misschien wel: "Wat fijn dat die burgemeester zo voor ons gaat staan". Maar uiteindelijk hollen we onze gezamenlijke aanpak uit. Dat is niet goed, maar wil niet zeggen dat wij daar zelf ook geen opvattingen over hebben. We proberen om het evenwicht tussen wat kan en wat niet, zo goed mogelijk te vinden. Het mentale aspect begint nu echt meer en meer een rol te spelen. Wethouder Diks zei net al - terecht - dat heel veel ondernemers en particulieren aan het einde van hun reserves beginnen te komen. De rek daar is er al uit. Maar ook de rek in het mentale aspect - dat je er nog zin in hebt, perspectief ziet, door wil gaan - zie ik ook bij heel veel ondernemers uit mijn portefeuille in het gedrang komen.

01:45:34

De heer De Rook : Ze zien het einde van de horizon niet meer. "Nog een paar maanden op de tanden bijten", ik snap dat dat de opgave is. Mensen zeggen ook tegen mij: "Dat is leuk, maar dat hoorden we al vier keer. Wanneer stopt het nu eens?". Het mentale aspect begint een steeds grotere rol te spelen. Wij hopen dat het pakket wat wij vandaag gelanceerd hebben - de regelingen die mevrouw Diks heeft toegelicht - er onderdeel van kunnen zijn. We gaan nu al een plan lanceren voor de terrassen. We gaan ook met de winkeltijden aan de slag. We bieden ondersteuning. We gaan onze dienstverlening aanpassen. We zijn nu ook al bezig met campagnes voor als het straks weer mag. We willen iedereen helpen om na te denken over het lol hebben in dat het straks weer kan en weer aan de slag kunnen.

01:46:18

De heer De Rook : Dat mentale is een hele belangrijke. De heer Brandenburg vroeg: kunnen we die ballen nog bespreken? Die hebben we vandaag neergelegd, dus als uw raad daar nog opmerkingen over heeft, kan u dat via de normale weg met ons delen. Ik pak er één specifieke vraag van de heer Pechler uit: waarom dan nu al éénendertig december? Gewoon

omdat men ontzettend veel behoefte heeft aan perspectief en ruimte. Vandaar dat we voor die lange horizon hebben gekozen. Maar dat wil niet zeggen dat we ondertussen niet met ondernemers in gesprek gaan over hoe je handig doet als het gaat om je winterterrassen. De ondernemers zitten niet te wachten op grote investeringen te doen in allemaal nieuwe technologieën en apparatuur. Ik wil tegen de heer Pechler zeggen dat het niet is tot éénendertig december en daarna iedereen maar doet wat die wil. Wij hebben aandacht voor het thema duurzaamheid in de horeca. Dat blijft belangrijk.

01:47:10

De heer De Rook : We weten ook dat het goedkoper is om minder energie te verbruiken. Hier is het een win-win die we ook samen met die ondernemers gaan oppakken. Ik wil daarmee zeggen dat dat elkaar niet uitsluit. Er werd nog een vraag gesteld over de evenementen. Alle grote evenementen zijn geannuleerd tot één juli, wat overigens ook landelijk de lijn is. Dat betekent wel dat op het moment er iets mag, er ruimte is om opnieuw te kijken naar evenementen. Ongeacht het beleid, wil het niet zeggen dat er niets mogelijk is tot één juli. Met de kennis van nu zijn die evenementen geannuleerd. Er was veel behoefte aan duidelijkheid bij ondernemers en evenementorganisatoren om dit nu van de gemeente al te hebben. Dat geeft hen ook de ruimte om nu al evenementen te verplaatsen, waardoor ze ook minder kosten hoeven te maken.

01:47:54

De heer De Rook : Vandaar dat er daarvoor gekozen is, maar dat wil niet zeggen dat als er straks misschien meer mogelijk is - misschien eind mei - dat we dan zeggen: "Sorry, het was verboden tot één juli". Dan bewegen we gewoon mee, maar dit besluit is er nu.

01:48:06

Voorzitter : De heer Moerkerk.

01:48:09

De heer Moerkerk: Dank u, Voorzitter. Sorry voor de onderbreking. Is het zo dat evenementenaanvragen wel in behandeling worden genomen? Stel: iemand wil een evenement organiseren op tien juni, wordt dat in behandeling genomen en onder voorwaarden afgegeven? Of moeten we eerst wachten tot er ergens een groen licht komt in mei, waardoor evenementen pas in augustus misschien weer aan de rol gaan? Hoe wordt daarmee omgegaan?

01:48:31

De heer De Rook : Ik weet de exacte gang van zaken nu niet. Mijn beleving zou zijn: iemand dient dat nu in, dan wordt er bij gezegd dat we op dit moment geen toestemming geven voor evenementen. Wat wel kan, is dat wij alvast meedenken over hoe het wel zou kunnen. Er wordt nu geen toestemming verleend. We gaan nu geen evenementen plannen voor juni, omdat het simpelweg nog niet is toegestaan. Overigens is de ervaring dat er maar weinigen zeggen: "Ik wil graag kosten maken voor een evenement". Misschien in juni al iets meer, maar in mei zullen mensen dat nog niet zeggen: "Ik ga een paar duizend euro stukslaan om een evenement te organiseren". Men is nog echt aan het wachten.

01:49:04

De heer De Rook : We hebben ook nog iets anders gedaan, tegen ons beleid in, maar we hebben de evenementenkalender van 2022 al geopend. We staan daar nu ook al

inschrijvingen op toe, zodat mensen voor die langere horizon ook alweer aan de slag kunnen gaan. Voorzitter, dan ga ik naar het experimenteren. Mevrouw Jacobs zei daarover: "Groningen als experimenteer hoofdstad en voorloper van Nederland". Dat perspectief spreekt mij heel erg aan. Zo presenteren wij onszelf ook vaak: "Als de innovatie en experimenteer hoofdstad van Nederland". Ik wil bijna zeggen dat wij dit op het gebied van testen en experimenteren al heel lang zijn. De eerste XL testlocatie was hier in Groningen, in Martiniplaza. De pilot over het sneltesten met studenten, begon ook hier in Groningen. Met Eurosonic Noorderslag hebben we één van de grootste evenementen met sneltesten - tot dan toe - in Nederland georganiseerd. Dat is een beetje onder de radar gebleven - hebben we heel bewust gedaan - maar dat kan ik er nu wel over zeggen.

01:49:59

De heer De Rook : Ongeveer vijfhonderd acts zijn hier in een aantal dagen naar Groningen gekomen. Door middel van sneltesten hebben we die hier kunnen laten optreden. Eurosonic is hierdoor - weliswaar online - wel kunnen doorgaan. Richting de heer Van Kesteren zeg ik: "Ik weet niet de exacte cijfers van de sneeuwpret", we hebben niet voor en na getest. Dat is het aardige van ongeorganiseerde evenementen. Van Eurosonic Noorderslag weten we dat er nauwelijks besmettingen naar voren zijn gekomen, tenminste voor zover wij dat weten. Het was ontzettend succesvol.

01:50:29

De heer De Rook : Ik sluit mij helemaal aan bij de partijen die hebben gezegd: "Wij kunnen als gemeente - dat zei mevrouw Diks net ook - niet iets doen wat niet mag". Wat we wel kunnen zeggen, en ik denk dat mevrouw Jacobs dat ook bedoelt: "Laten we er in ieder geval klaar voor zijn". Op het moment dat het Kabinet zegt: "Ja, we gaan met die sneltesten aan de slag", dat het nadenken daarover niet dan pas begint. Dat we zo snel mogelijk denken: als het kan, hoe gaan wij dat hier dan organiseren? Dat is altijd ingewikkeld want je wil mensen ook niet blij maken met een dooie mus of verwachtingen scheppen die je niet kan waarmaken. Ik sta er wel heel erg voor open om - nu de versoepelingen weer een beetje in beweging lijken te komen - daarmee aan de slag te gaan. Om na te denken over dat experimenten en dat testen. Hoe zou dat er in Groningen uit kunnen zien?

01:51:11

De heer De Rook : Niet om dat op eigen houtje maar te gaan doen, maar wel om ervoor te zorgen dat - als het straks mag - we snel klaar zijn om hier iets te laten draaien. Die uitdaging ga ik graag aan.

01:51:25

Voorzitter : Een heel korte vraag van de heer Van Kesteren.

01:51:27

De heer Van Kesteren : Ik wil de wethouder vragen: in het overleg met de Veiligheidsregio en ook in het landelijk overleg, is dat een eenrichtingsverkeer van bovenaf? Heeft het College daarin ook nog ruimte om suggesties en aanbevelingen te doen zodat daar ook iets in veranderd kan worden? Ik neem aan dat u daar ook wel ideeën over hebt. Dat heeft u ook zelf aangegeven. Ik vraag me af hoe dat gaat.

01:51:50

De heer De Rook : Voor mij is dat wel enigszins eenrichtingsverkeer, want ik zit er niet bij.

Onze burgemeester doet dat. Maar daar wordt zeker gepraat over de landelijke lijn. Wij geven dat ook aan. Wat ik zeg: "Wij kiezen ervoor om onze eigen opvattingen - die er ook zijn - via dat soort kanalen erin te steken". Dat is de plek en het moment. Over die evenementen wil ik ook nog dit zeggen: het beeld is niet - ook over die eredivisiewedstrijden - dat in Nederland niemand wil experimenteren. Elke voetbalclub zegt: "Laat ons maar het eerste experiment zijn voor een voetbalwedstrijd met een vol stadion". Dat is het punt niet. Alleen is het nu dat die fieldlabs landelijk worden georganiseerd. Die vinden plaats daar waar ze plaatsvinden mits toestemming één der Ministeries. Ik weet niet precies de welke.

01:52:34

De heer De Rook : Maar het zegt iets over hoe ontransparant dat proces soms is. Daar heeft de burgemeester ook iets van gezegd. Maar die zijn dus toegestaan. Gemeenten melden zich aan en een aantal daarvan worden toegestaan. Op dit moment hebben de Oosterpoort en het Martiniplaza - met een sportwedstrijd - zich aangemeld om landelijk mee te draaien in het evenementenprogramma. Zij staan op de landelijke lijst. U heeft dat niet gezien, maar wij hebben ons wel aangemeld. De keuze over wat wel en wat niet, vindt niet door ons plaats maar landelijk door fieldlabs en de Ministeries. Wij hebben dat niet zelf in de hand. Maar neem van mij aan: wij steken onze vinger op en doen graag mee en als we toestemming krijgen, gaan we er zeker mee aan de slag. Onze instellingen staan ook klaar. Dus die bereidheid is er absoluut.

01:53:18

De heer De Rook : Voorzitter, dan ga ik nog even naar de specifieke vragen die gesteld zijn over de studieplekken en het openen van het Forum voor jongeren. Wethouder Bloemhoff heeft er al iets over gezegd. Er zijn daar ontwikkelingen die ik graag met u deel. Gisteren hebben we in het College tegen elkaar gezegd: "Op basis van de landelijke regelingen die er zijn, hebben we meer aandacht voor de jongeren. We voelen dat we meer ruimte moeten bieden voor kwetsbare jongeren en dat we daarin meer stappen gaan zetten". We hebben met het Forum overleg gevoerd over onze ambitie, namelijk: het Forum op zeer korte termijn weer openen voor kwetsbare jongeren. Wie kwetsbaar is, gaan we niet allemaal zelf bepalen. Wij zullen dat vragen aan WIJ en als zij signalen krijgen is dat voor hun een mogelijkheid.

01:54:05

De heer De Rook : Tegen de heer Brandenburg zeg ik: het is niet alleen maar voorbehouden aan de Rijksuniversiteit en de Hanzehogeschool, maar geldt ook voor de ROC's en - daar waar van toepassing - voor het voortgezet onderwijs, als zij jongeren zien waarvan zij zeggen: "Voor hen zou het echt even goed zijn, dat zij een plek hebben waar ze aan de slag kunnen en iets kunnen doen". Het Forum staat er ook voor open om te kijken of er nog andere activiteiten mogelijk zijn. Het is onduidelijk of dat mag. We willen zo snel mogelijk het Forum voor die jongeren weer gaan openen. We gaan dat de komende tijd organiseren, liefst voor éénendertig maart als ons dat lukt.

01:54:42

De heer De Rook : Ik verwacht wel dat dat goed gaat komen. Hetzelfde geldt ook voor de Oosterpoort en wethouder Bloemhoff noemde ook het Martiniplaza. We gaan op die manier naar dat soort plekken kijken, want we zien dat de behoefte groot is. Dit is één van de dingen die we naast al die andere dingen doen. Hopelijk kunnen we dit op korte termijn

doen, zodat we toch kunnen bijdragen aan een verzetje of een plek om even te ontlichten. Misschien ook om iemand even vanuit de verte te kunnen zien. Voor die doelgroep zou dat al heel veel winst zijn, en dat willen we snel proberen te organiseren.

01:55:12

De heer Nieuwenhuijsen: Dank u wel, wethouder De Rook. U allen, bedankt voor uw inbreng, opmerkingen, vragen en discipline. Ik vraag u nogmaals om discipline, want wij moeten deze zaal verlaten binnen drie minuten.